

Parathënie

Në kuadër të rritjes së bashkëpunimit rajonal dhe fqinjësisë së mirë, si kriter kyç që rrjedh nga procesi i Integrimit Evropian, Republika e Kosovës dhe Republika e Shqipërisë kanë lidhur marrëveshje bashkëpunimi në fushën e përkthimit të legjislacionit të BE-së në gjuhën shqipe si dhe bashkëpunimit në sferën e përafrimit të legjislacionit.

Marrëveshja e nënshkruar me datë 26 mars 2014, ndër të tjera parashikon themelimin e Komisionit Teknik që ka kompetencë përcaktimin dhe koordinimin e kalendarit vjetor të legjislacionit të BE-së që duhet të përkthehet në gjuhën shqipe, përcaktimin e procedurave të unifikuara të përkthimit dhe verifikimit të legjislacionit të BE-së në gjuhën shqipe dhe certifikimin e versioneve përfundimtare të akteve të përkthyer në gjuhën shqipe.

Bashkëpunimi ndërmjet Kosovës dhe Shqipërisë në këtë fushë është unik dhe ka rezultuar i frytshëm, ku ndër të tjera veçojmë përpilimin e manualit për përkthimin e legjislacionit të BE-së në gjuhën shqipe si dhe databazën për publikimin e akteve ligjore të përkthyer.

Jemi të vetëdijshëm se përkthimi i *acquis* përfshin koordinim efektiv të shumë strukturave brenda administratës publike dhe jashtë saj si dhe angazhim të pandërprerë të palëve të përfshira në këtë proces. Për këtë arsye Komisioni i sipërpërmendur konceptoi dhe realizoi këtë projekt të rëndësishëm, me synim të vetëm avancimin e procesit të përkthimit të legjislacionit të BE-së në gjuhën shqipe.

Realizimi i këtij manuali u mundësua nga koordinimi efikas i anëtarëve të Komisionit Teknik i të dyja vendeve, Ministria e Integrimit Evropian (RKS) dhe Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme (RSH). Përveç autorit, kontribues në zhvillimin e këtij manuali janë anëtarët e Komisionit Teknik që kanë shërbyer nga viti 2016 e tutje. Puna e tyre dhe përkushtimi maksimal, që nga përpilimi i konceptit e deri tek rishikimi i materialit të përpiluar janë reflektim i përgatitjes dhe koordinimit profesional të këtyre anëtarëve.

Një falënderim i veçantë shkon për projektin e GIZ-it “Mbështetje për Procesin e Integrimit Evropian në Kosovë”, të cilët mbështetën projekt-propozimet e Komisionit dhe mundësuan realizimin e manualit.

Përmbajtja

HYRJE	IV
I. PARIME E RREGULLA TË PËRGJITHSHME	2
I.1 Parime për përkthimin e <i>Acquis</i>	2
I.2 Kërkesat për gjuhën dhe stilin e teksteve në gjuhën shqipe	7
II. LLOJI I DOKUMENTEVE	12
II.1 Rregulloret	12
II.2 Direktivat	12
II.3 Vendimet	13
II.4 Rekomandimet	13
II.5 Akte të tjera	13
III. DATA NË DOKUMENTE	15
IV. LËNDA E DOKUMENTIT	16
V. PLOTËSUES INFORMATIVË	21
VI. EMËRTIMI I INSTITUCIONIT QË LËSHON AKTIN	22
VII. ZGJIDHJA JURIDIKE	24
VII.1 Përbërja eventuale e Këshillit	24
VII.2 Heqja dorë nga legjislacioni parësor.....	24
VII.3 Udhëzimi përfundimtar për legjislacionin dytësor	24
VII.4 Udhëzim për procesin përgatitor	24
VIII. ARGUMENTIMI	27
VIII.1 Sistemi i vjetër (për rregullat e botuara deri më 31 maj 1999).....	27
VIII.2 Sistemi i ri (për rregullat e publikuara nga 1 qershori 1999)	27
VIII.3 Përjashtim	27
VIII.4 Neke standardne stavke obrazložnja	28
IX. FORMULA E PRANUAR	30
IX.1 Ndarja e tekstit	30
IX.2. Emërtimi i dispozitave	32

IX.3 Procedurat për zgjedhjen dhe analizimin e proceseve	33
IX.4 Procedurat për dokumentacionin e organizatave të përbashkëta të tregut (bujqësisë)	41
IX.5 Ndryshimet e objektivave	44
IX.6 .Udhëzime	51
IX.7 Përlllogaritjet dhe përcaktimet	56
IX.8 Dispozita përfundimtare	58
IX.9 Datimi dhe nënshkrimi	69
X. DISA TERMINOLOGJI TË PËRGJITHSHME	71
X.1. Emërtimi i dokumenteve bazë	71
X.2. Emërtimi i disa publikimeve	73
X.3. Emërtimi i shteteve anëtare të Bashkimit Evropian (dhe renditja e tyre)	73
X.4. Emërtimi i gjuhëve zyrtare të shteteve evropiane (dhe renditja e tyre)	74
X.6. Njësitë monetare.....	75
X.7. Kuptimi i shprehjeve latine në gjuhën shqipe	75
X.8. Të ndryshme.....	76
<i>Shtojcë 1</i>	78
<i>Shtojcë 2</i>	83

HYRJE

Përkthimi, lekturimi dhe redaktimi i akteve primare dhe sekondare të legjislacionit të Bashkimit Evropian është një detyrë që del gjatë procesit të anëtarësimit në BE. Në fillim të punës për përkthimin dhe për përpunimin e teksteve të përkthyer është vlerësuar e domosdoshme të përgatitet një doracak, i cili do t'u mundësojë përkthyesve, redaktorëve dhe profesionistëve të tjerë, të përfshirë në përkthimin dhe në harmonizimin terminologjik të legjislacionit të BE-së, të kenë udhëzime për t'i zgjidhur problemet me të cilat ballafaqohen gjatë procesit të përkthimit. Idetë për hartimin e një doracaku të tillë kanë rrjedhur nga përvojat me përkthimin e legjislacionit të BE-së në vende të ndryshme që kanë kaluar nëpër procesin e anëtarësimit. Doracaku për përkthimin e dokumenteve ligjore të BE-së është rezultat i këtyre përvojave. Ky dokument mund të quhet një dokument dinamik, i cili në të ardhmen mund të ndryshohet e plotësohet, por duke u ruajtur qëllimi dhe objekti i tij parësor që është ndihma për përkthyesit dhe bashkëpunëtorët e tjerë, të cilët janë të përfshirë në përkthimin e legjislacionit të BE-së, për të ruajtur cilësinë dhe për të arritur një shkallë sa më të lartë të njëjtësisë kuptimore të dokumenteve të përkthyer.

Në fillim të doracakut janë parashtruar udhëzimet përkatëse që e përshkruajnë rëndësinë e përkthimit të legjislacionit të BE-së dhe i identifikojnë vështirësitë dhe problemet më të mëdha që hasen gjatë përkthimit. Gjithashtu, theksohet se gjatë përkthimit të akteve ligjore të BE-së është me rëndësi që dokumentet e përkthyer ta ruajnë kuptimin dhe frymën e plotë të teksteve burimore, duke u ruajtur po ashtu konsistenca terminologjike. Për më shumë, këto udhëzime japin sqarimet e duhura se si të veprohet në rastet kur ka mospërputhje gjuhësore e drejtshkrimore midis tekstit në gjuhën burimore dhe tekstit të përkthyer.

Është me rëndësi të theksohet qysh në fillim se përkthimi i *acquis* në gjuhën shqipe ka disa qëllime e funksione kryesore:

- E para, përbën kusht të domosdoshëm për anëtarësim në BE;
- E dyta, ndihmon procesin e përafrimit dhe të njëjtësisë të legjislacionit vendas me *acquis*;
- E treta, garanton përqsje sa më të përafërt kuptimore midis tekstit të *acquis* me tekstin në gjuhën vendëse.

Përkthimi i *acquis* kërkon një punë shumëvjeçare, gjatë së cilës procesi i përkthimit duhet të ecë paralelisht me atë të përafrimit dhe të njëjtësisë të legjislacionit. Ky proces i përkthimit duhet të kuptohet si shqipërim i *acquis* dhe si përshtatje e sistemit ligjor e institucional vendës me filozofinë mbi të cilën mbështetet BE-ja dhe aktet e saj ligjore.

Procesi i përkthimit duhet të shoqërohet me krijimin e një baze të dhënash, modeleve të akteve të BE-së, fjalorëve terminologjikë për fusha prioritare, si tregu i brendshëm, doganat dhe tregtia, bankat, shërbimet financiare, bujqësia, transporti

etj. Kjo veprimtari konsiderohet e rëndësishme, jo vetëm për shkak të përdorimit nga përkthyesit vendës, por edhe për t'u shkëmbyer me trevat shqipfolëse, pasi do të ndihmonin në njëjtësimin terminologjik të akteve ligjore të BE-së në gjuhën shqipe. Duke qenë se gjuha shqipe dhe drejtshkrimi i saj gjejnë zbatim të njëjtë në hapësira të ndryshme administrative e politike në të cilat flitet shqipja, është e pashmangshme që edhe nëpërmjet këtij doracaku të synohet njëjtësimi i teksteve dhe i terminologjisë në gjuhën shqipe për të gjitha këto hapësira shqipfolëse, pavarësisht nga specifikat e tyre.

Duke pasur për qëllim përgatitjen e kësaj baze të nevojshme metodologjike dhe terminologjike, Ministria e Integrimit Evropian në Republikën e Shqipërisë dhe në Republikën e Kosovës, në bashkëpunim me GIZ-in (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit) kanë përgatitur Doracakun për Përkthimin e Legjislacionit të BE-së që bashkë me botimet e tjera të saj të mund t'i shërbejnë sa më mirë këtij qëllimi.

Ky botim është mbështetur në rekomandimet përkatëse për përkthimin e Akteve të Këshillit të BE-së në gjuhën amtare të shteteve anëtare të BE-së, si dhe në doracakët e tjerë të hartuar në vendet e rajonit që kanë qenë ose janë pjesë e procesit integruar në BE. Në këtë kuptim, për shkak të specifikave të gjuhës shqipe dhe të rregullave përkatëse të drejtshkrimit të saj, ka qenë e detyrueshme që ky botim t'i marrë parasysh rekomandimet gjuhësore dhe të mbështetet po ashtu edhe në Manualin për Përkthimin e Legjislacionit të BE-së, të botuar nga Ministria e Integrimit Evropian e Republikës së Shqipërisë në prill 2006, në Tiranë.

Natyrisht, ky botim nuk synon të jetë i përsosur dhe ta mbulojë tërë gamën metodologjike të nevojshme për procesin e përkthimit të *acquis* në gjuhën shqipe. Sigurisht që botimi duhet të pasohet me botime të tjera, të cilat do të reflektojnë përfshirjen më të madhe të palëve të interesuara dhe përvojën e akumuluar në hapat e ndërmarrë gjatë këtij procesi të gjatë dhe voluminoz. Megjithatë, ky doracak është një pikënisje e mirë dhe paraqet një ndihmë për të gjithë ata që do të jenë të përfshirë në procesin e mundimshëm të përkthimit të legjislacionit të BE-së. Ky proces padyshim që do të jetë ndërveprues dhe të gjitha vërejtjet dhe komentet që do të dalin nga ky proces duhet të merren parasysh dhe të përfshihen në botimet e tjera eventuale të këtij doracaku.

I. PARIME E RREGULLA TË PËRGJITHSHME

I.1 Parime për përkthimin e *Acquis*

Njëra prej kërkesave për anëtarësimin në BE është edhe përkthimi i *acquis*, apo i tërësisë së legjislacionit të BE-së në fuqi. Natyrisht, kjo është një detyrë e vështirë jo vetëm për shkak të vëllimit të madh të teksteve që duhen përkthyer, por edhe për shkak se të gjitha përkthimet duhet të jenë të cilësisë së lartë dhe të garantojnë mbështetje ligjore. Gjatë këtij procesi, janë disa rregulla të cilave përkthyesit duhet t'u përmbahen. Prandaj, qëllimi i këtij dokumenti është që përkthyesit në gjuhën shqipe të njihen me disa rregulla themelore që duhet të zbatohen me rastin e përkthimit të legjislacionit të BE-së.

Legjislacioni i BE-së mbizotëron ligjet vendore që janë zhvilluar deri në atë shkallë sa mund të konsiderohen si grup ligjesh të ndryshme dhe të pavarura me sistemin e tyre konceptual dhe me terma ekuivalentë në të gjitha gjuhët zyrtare të BE-së. Në këtë kuadër, kërkohet që përkthyesit të kenë njohuri të caktuara lidhur me BE-në, me institucionet dhe me ligjet e saj.

Duhet theksuar se të gjitha tekstet ligjore të BE-së shkruhen dhe publikohen në të gjitha gjuhët zyrtare të BE-së dhe të gjitha variantet në gjuhët zyrtare janë të fuqizuara ligjërisht dhe janë autentike në mënyrë të barabartë. Nga pikëpamja ligjore, të gjitha tekstet në këto gjuhë zyrtare konsiderohen si tekste origjinale e jo si përkthime. Parimi i autenticitetit të barabartë është me rëndësi të jashtëzakonshme, sepse nënkupton se secili tekst në gjuhët përkatëse është i barabartë për interpretim ligjor nga gjyqet, ndërkohë që asnjëri tekst nuk konsiderohet mbizotërues në rast të dykuptimisë apo ndryshueshmërisë tekstore midis versioneve në gjuhë të ndryshme.

Përkthimet cilësore mund t'i përmbushin kërkesat e cilësisë dhe të saktësisë vetëm nëse përmbushin kriteret e ekuivalencës, të besueshmërisë dhe të transparencës së tekstit burimor me tekstin e synuar të gjuhës që përkthehet.

I.1.1 Prodhimi i tekstit dhe besueshmëria

Në çdo përkthim, njëri nga vendimet më të rëndësishme që duhet të marrë përkthyesi është ai nëse teksti i synuar duhet jetë i orientuar drejt gjuhës burimore apo gjuhës së synuar dhe deri në çfarë shkalle. Sa u përket teksteve legjislative, më parë është menduar se mbështetja ligjore do të mund të arrihej vetëm nëpërmjet përkthimit fjalë për fjalë. Por, efekti mund të jetë krejtësisht i kundërt. Përkthimet fjalë për fjalë shpeshherë prodhojnë tekste që janë pjesërisht apo krejtësisht të pakuptueshme, duke e bërë të domosdoshme nevojën për ta konsultuar tekstin burimor. Prandaj, sikurse në të gjitha rastet e përkthimeve, përkthimet e legjislacionit të BE-së janë të orientuara drejt lexuesit. Përkthimet autentike janë ligje në fuqi që zbatohen nga gjyqet dhe nga autoritetet e tjera të BE-së që janë përgjegjëse për zbatimin e legjislacionit të BE-së. Për më tepër, legjislacioni i BE-së përkthehet në të gjitha gjuhët zyrtare, me qëllim që të gjithë qytetarët e BE-së të kenë qasje në të. Kjo qasje mbështetet në parimin e barazisë para ligjit, si dhe në parimin se ata që janë të prekur nga ligji duhet të jenë në gjendje ta lexojnë atë.

Duke qenë se përkthimi që mbështetet krejtësisht në tekstin burimor mund të rezultojë i pakuptimtë apo i paqartë, atëherë me rastin e përkthimit të legjislacionit të BE-së vëmendja duhet t'i kushtohet gjuhës së synuar. Çdo qasje tjetër mund të paraqesë rrezik në rastet kur kërkohet interpretimi ligjor dhe zbatimi i legjislacionit të BE-së. Për këtë arsye është me rëndësi që teksti i prodhuar në gjuhën shqipe ta ruajë frymën dhe natyrën e gjuhës shqipe dhe prandaj është me rëndësi që teksti final të duket sikur të jetë shkruar në gjuhën shqipe që në fillim të hartimit të tij.

Nga ana tjetër, është me rëndësi të theksohet se përkthyesit nuk duhet ta kenë përshtypjen se janë të autorizuar të hartojnë një tekst të ri të një ligji të BE-së. Sikurse edhe hartuesit e legjislacionit të BE-së, edhe ata duhet të jenë të vetëdijshëm që kanë kufizime të caktuara.

Para së gjithash, tekstet legjislative të BE-së cilësohen me shkallë të lartë të standardizimit. Për shkak të njëformësisë, struktura formale e akteve të BE-së është e njëjtë në secilën gjuhë zyrtare. Frazat dhe fjalitë e tëra që shprehin veprime ligjore të përsëritshme janë të standardizuara në të gjitha gjuhët. Me qëllim të ruajtjes së formave të standardizuara, janë përgatitur doracakët përkatës që duhet të ndiqen gjatë përkthimit. Udhëzimet e tilla duhet të ndiqen gjatë përkthimit të akteve të vendosura nga Këshilli i Evropës, siç janë: rregulloret, direktivat, vendimet, rekomandimet, rezolutat, mendimet, deklaratat, deklarimet, marrëveshjet etj. Prandaj, u kërkohet përkthyesve t'u përmbahen standardeve për secilin lloj të aktit të BE-së, duke e ruajtur njëformësinë e tyre.

Forma standarde dikton strukturën dhe tiparet përbërëse të një akti të veçantë. P.sh., pjesët kryesore të një rregulloreje janë: titulli, parathënia (citimet, recitimet, formula e aktvendimit, termat e miratimit, i adresuari, vendi, data dhe nënshkrimi). Për më tepër, forma standarde përshkruan faqosjen, duke përfshirë hapësirën e tekstit, paragrafët, shenjat e pikësimit, madje edhe karakteristikat shkrimore, siç janë përdorimi i shkronjave të mëdha, shkronjat e zakonshme, shkronjat e zeza (bold) dhe ato italike. Standardizimi shkon deri në atë masë sa që përcakton se si të shkruhen njësitë matëse, njësitë monetare, data dhe koha, si dhe si të përdoren shenjat e citimit, numrat dhe shkronjat në njësitë numerike, si të citohen aktet e ndryshme të BE-së, referencat në revista zyrtare etj.

1.1.2 Terminologjia

Terminologjia ligjore e BE-së i ka vështirësitë e veta. Kjo ndodh për arsye se janë krijuar neologjizma të shumtë për t'i përkufizuar konceptet e reja të legjislacionit të BE-së. Për këtë arsye janë bërë përpjekje të shumta që të shmanget përdorimi i termave ekzistues të sistemeve ligjore kombëtare, posaçërisht i termave teknikë, me qëllim që termat ligjorë të BE-së të mos interpretohen me kuptim të termave të sistemeve ligjore kombëtare të vendeve anëtare. Kriteri kryesor që është përdorur për krijimin e termave ligjorë të BE-së ka qenë transparenca dhe përthyeshmëria e tyre. Sa herë që është e mundur krijohen "ndërkombëtarizma", kuptimi i të cilëve njihet lehtë dhe mund të përkthehen lehtësisht në të gjitha gjuhët. Sa u përket neologjizmave, ato krijohen në dy mënyra: duke ia shtuar një kuptim të ri termit ekzistues, posaçërisht fjalëve të zakonshme (*regulation* – *rregullore*, *directive* –

direktivë, decision – vendim), apo duke krijuar terma të rinj që përkthehen pastaj duke kaluar nëpër disa procedura përkthimi. Termat më të shpeshtë ekuivalentë të përkthyer janë:

- ekuivalentët e plotë (*common market – tregu i përbashkët, co-decision procedure – procedurat e bashkëvendimmarrjes, direct applicability of European law – zbatueshmëria e drejtpërdrejtë e legjislacionit të BE-së*);
- natyralizimi (*comitology – komitologjia, derogation – heqja*);
- huazimet (*Ombudsman – ombudsmeni, euro – euro*) dhe
- ekuivalentët (*acquis – acquis*).

Problemi tjetër që paraqitet me rastin e përkthimeve është përdorimi i akronimeve dhe i shkurtesave të shumta. Në këtë pikë disa akronime mund të huazohen, disa të tjera të përkthehen dhe të përdoren siç përdoren në gjuhën shqipe, por është me rëndësi të ketë njëjtësi në përdorim. Sugjerimet për përdorimin e shkurtesave janë dhënë në kapitullin përkatës.

Përkthyesit janë të detyruar ta përdorin terminologjinë zyrtare pavarësisht se a pajtohen me të ose jo. Konsistenca terminologjike është parim i detyrueshëm në përkthimet ligjore dhe është me rëndësi të jashtëzakonshme me qëllim që të sigurohet mbështetshmëria ligjore. Për këtë arsye, përkthyesit janë të detyruar t'i përdorin termat e njëjtë në gjuhën shqipe sa herë që përkthejnë një koncept të veçantë kur shfaqen në kontekst të legjislacionit të BE-së. Përveç këtij doracakut, përkthyesit duhet të konsultojnë fjalorë të ndryshëm që përmbajnë terminologjinë ligjore të BE-së (Eurovac, Fjalori i Termave Ligjorë të BE-së, Fjalori i Termave Financiarë, Fjalori i Termave të Ekonomisë etj.), si dhe dokumentet e tjera normative të shqipes që do t'i përmendim më poshtë.

Duke qenë se korpusi i termave ligjorë të BE-së në gjuhën shqipe është ende mjaft i kufizuar, në disa raste të kufizuara përkthyesit mund të jenë të detyruar të sajojnë terma ekuivalentë në gjuhën shqipe. Në raste të tilla, është e këshillueshme që të përgatitet një listë me terma të tillë dhe të dorëzohet bashkë me dokumentin e përkthyer.

I.1.3 Përdorimi i anglishtes si gjuhë burimore

Sa i përket gjuhës kryesore burimore prej të cilës do të përkthehen tekstet në gjuhën shqipe, anglishtja është përzgjedhur si gjuhë themelore burimore e teksteve, për shkak se është gjuhë me shtrirjen dhe me përdorimin më të madh në Kosovë. Edhe pse të gjitha versionet gjuhësore të legjislacionit të BE-së janë njëloj autentike, përkthyesit duhet të jenë të vetëdijshëm se anglishtja nuk u bë gjuhë zyrtare deri në vitin 1973 (15 vjet pas katër gjuhëve të para zyrtare). Madje edhe atëherë, frëngjishtja ishte gjuhë dominuese me rreth 80 për qind pjesëmarrjeje në të gjitha aktet e Komunitetit, të hartuara fillimisht në atë gjuhë deri në vitin 1990. Kjo situatë zgjati deri në fund të viteve 1990 dhe pastaj zhvillimet filluan të shkojnë në drejtime të tjera, duke favorizuar gjuhën angleze dhe duke e bërë atë *lingua franca* jo vetëm në BE, por edhe në institucionet e tjera ndërkombëtare. Ky zhvillim është me rëndësi të merret parasysh, sepse do të thotë se, në shumicën e rasteve, në të

vërtetë "origjinalet" e akteve të BE-së janë hartuar në frëngjisht, ndërsa tekstet në anglisht janë përkthime. Sikur edhe në gjuhët e tjera të BE-së, shumica e termave në gjuhën angleze janë përkthyer nga frëngjishtja. Po ashtu, ndonjëherë termat në gjuhën frënge kanë qenë plotësisht ose pjesërisht të ruajtur (*acquis communautaire(acquis)*, Advocate – General), ose kanë ndikuar fuqishëm në përkthimin në gjuhën angleze (*democratic deficit* në vend të *democratic gap*, *deficit demokratik* në vend të *boshllëk demokratik*). Kjo ndonjëherë mund të shkaktojë probleme nëse termat në gjuhën shqipe krijohen duke u mbështetur vetëm në termat e anglishtes.

Për përkthyesit e shqipes, të një rëndësie të veçantë janë problemet e mundshme të interferencës ndërmjet anglishtes dhe shqipes në lidhje me gjuhën (terminologjinë, sintaksën), stilin dhe teknikat e hartimit. Përkthyesit e kualifikuar zakonisht janë të vetëdijshëm për kurthet e interferencës terminologjike. Përkthyesit gjithashtu duhet të kenë kujdes që të mos sajojnë fjali të panatyrshme në gjuhën shqipe sipas modelit të sintaksës së anglishtes. Për më shumë, duhet pasur parasysh se anglishtja dhe shqipja nuk janë gjuhë me strukturë të njëjtë dhe aty ku anglishtja përdor nyja dhe parafralë për të ndërtuar fleksionin përkatës, shqipja i ka mbaresat e saj. E njëjta gjë vlen sa i përket stilit të shkrimit. Mbase gabimi më i zakonshëm dhe më serioz që mund të bëhet gjatë përkthimeve ligjore është përkthimi i urdhëresave ligjore *shall* me kohën e ardhme të foljeve në gjuhën shqipe, gjë që automatikisht ndryshon efektin e synuar ligjor (p.sh.: *The objectives of the Union shall be achieved as provided in this Treaty* – objektivat e Unionit arrihen siç parashihet në këtë Traktat dhe jo: objektivat e Unionit do të arrihen siç parashihet në këtë Traktat).

I.1.4 Shmangia e interpretimeve ligjore subjektive

Përkthyesit duhet ta kuptojnë tekstin burimor, por jo ta interpretojnë atë në kuptimin juridik. Interpretimi juridik është detyrë e gjyqtarëve dhe e juristëve të tjerë përgjegjës për zbatimin e ligjit. Në këtë kuptim, detyra e përkthyesve është ta shprehin atë që është shkruar dhe është thënë në tekstin burimor dhe jo të shprehet çfarë mendojnë ata se do të duhej të thuhej në një tekst. Përkthyesit duhet t'i kenë të zhvilluara jo vetëm aftësitë e gjuhës, por njëkohësisht t'i dinë edhe teknikat e shkrimit për ta kuptuar tekstin dhe për t'i njohur efektet e synuara ligjore të shprehura nëpërmjet një teksti ligjor. Kudo që teksti burimor në gjuhën angleze është i paqartë ose i dykuptimtë, përkthyesit janë të detyruar t'i shohin një ose më shumë tekste të tjera autentike, mundësisht tekstin në gjuhën frënge. Në të vërtetë, mund të thuhet se përkthyesit duhet të shohin gjithmonë një ose më shumë variante të tjera të teksteve në gjuhët e tjera zyrtare, sidomos kur teksti burimor në gjuhën angleze është një përkthim i mëvonshëm i bërë dhe i vërtetuar pas miratimit të teksteve origjinale. Qasja shumëgjuhëshe, pra duke përdorur dy ose më shumë tekste burimore, është padyshim mënyra më e mirë për të siguruar cilësi të lartë dhe besueshmëri ligjore, edhe pse merr më tepër kohë. Prandaj, kjo qasje varet kryesisht nga rëndësia e një akti të veçantë. Në çdo rast, përkthyesit duhet të shënojnë ndonjë paqartësi apo dykuptimësi në tekstin në gjuhën angleze dhe të njëjtën t'ua referojnë si çështje redaktorëve gjuhësorë dhe ekspertëve ligjorë,

edhe në qoftë se kanë gjetur përkthimin pas konsultimit me variantet e tjera gjuhësore.

Përkthyesit duhet të jenë të ndërgjegjshëm se janë përgjegjës për saktësinë e përkthimit. Ndonëse teksti burimor duhet të jetë i përkthyer tërësisht, saktësia nuk arrihet duke riprodhuar apo duke përkthyer fjalë për fjalë të gjitha fjalët e tekstit burimor. Sikurse shkruarit e tekstit, edhe përkthyesit duhet të përpiqen t'i përmbahen qartësisë dhe përpikërisë, edhe nëse kjo kërkon lënien jashtë të një fjale të panevojshme që shfaqet në tekstin burimor. Duhet pasur kujdes që lënia jashtë e fjalëve të tilla është e lejuar për aq sa nuk ka ndikim në kuptim dhe nuk ndryshon asgjë, si dhe vetëm në dispozitat jo të standardizuara. Është jashtëzakonisht me rëndësi që përkthyesi të jetë i vetëdijshëm deri në ç'skallë mund ta ushtrojë lirinë në përkthim dhe njëkohësisht ky vetëdijesim është çelës për vendimmarrje të përgjegjshme. Ndër të tjera, kjo nënkupton që përkthyesit janë në gjendje të bëjnë dallimin midis dispozitave të standardizuara dhe jo të standardizuara.

I.1.5 Formësimi i rregullave ligjore

Kushtet e aktgjykimit që përbëjnë pjesën më të rëndësishme të akteve të BE-së përbëhen nga një numër dispozitash të standardizuara dhe jo të standardizuara. Përkthyesit janë të detyruar që t'i përdorin format përkatëse standarde kur përkthejnë dispozita të standardizuara (dispozitat procedurale, masa zbatuese, dispozitat kalimtare dhe përfundimtare), ndërsa dispozitat jo të standardizuara duhet të përkthehen sipas natyrës së gjuhës shqipe dhe, për aq sa është mundshme, në përputhje me praktikën shkrimore të shqipes. Këto janë dispozitat që identifikojnë lëndën, përcaktojnë fushëveprimin e aktit, përcaktojnë përkufizimet dhe përshkruajnë të drejtat dhe detyrimet e palëve. Aktualisht, nuk ka udhëzime për hartimin dhe për formulimin e këtyre dispozitave në gjuhën shqipe.

Dispozitat më të rëndësishme synojnë t'i përcaktojnë të drejtat dhe detyrimet e palëve në formë të urdhrave ligjorë, ndalesave, lejeve dhe autorizimeve. Meqenëse rregullat ligjore janë formuluar në mënyrë të ndryshme në gjuhën angleze dhe në gjuhën shqipe, përkthyesit që ndjekin tekstin e anglishtes në mënyrë të drejtpërdrejtë ballafaqohen me rrezikun e ndryshimit të efekteve të dëshiruara ligjore me rastin e përkthimit në gjuhën shqipe. Për të garantuar besueshmërinë ligjore, përkthyesit duhet të kuptojnë se si veprojnë rregullat ligjore, të jenë në gjendje t'i identifikojnë elementet përbërëse të rregullave ligjore dhe të kenë aftësi të caktuara shkrimore për formulimin e rregullave ligjore në gjuhën shqipe. Kjo përfshin aftësinë që t'i përdorin modelet e duhura sintaksore me qëllim që të shprehen lidhjet e synuara logjike dhe të zgjedhin modelet e sakta dhe shprehje të tjera verbale për të formuluar performative ligjore. Mund të mendohet se kjo është detyrë e ekspertëve ligjorë, por në një fazë aq të vonë të përkthimit nuk mund të pritët që ekspertët ligjorë të bëjnë rishtas përkthimin e tërë tekstit apo edhe të kushteve më të rëndësishme të aktgjykimit. Prandaj, përkthyesit inkurajohen t'i përgjigjen kësaj sfide duke fituar aftësi për hartimin e rregullave ligjore në gjuhën shqipe dhe duke i diskutuar ato me ekspertë të tjerë të çështjeve gjuhësore e juridike.

I.1.6 Rishikimi përfundimtar i tekstit nga përkthyesit

Kontrollimi përfundimtar i tekstit nga përkthyesi është i dobishëm për t'u siguruar se përkthimi është i cilësisë së lartë dhe është ligjërish i besueshëm. Përkthyesi duhet ta krahasojë tekstin burimor me tekstin e synuar për të verifikuar saktësinë e përkthimit, duke konfirmuar se teksti i përkthyer ka barasvlerë kuptimore me tekstin burimor dhe prodhon efektet e dëshiruara ligjore. Është me rëndësi që përkthyesi t'u kushtojë vëmendje detajeve, posaçërisht shmangieve të mundshme që mund ta ndryshojnë efektin ligjor, siç mund të jetë përdorimi i lidhëzës "dhe" në vend të "ose" (apo anasjelltas) në një sërë rastesh. Për më shumë, përkthyesi duhet t'i rishikojë të gjitha citatat. Kur përkthehen citatat nga traktatet apo aktet e tjera të BE-së, përkthyesit duhet të përmendin përkthimin autentik fjalë për fjalë dhe të përmbahen nga rishikimi i tij edhe në qoftë se ka gabime. Për hir të ruajtjes së konsistencës, nuk ka përjashtime që janë të lejuara. Meqë përkthimet e akteve ligjore të BE-së në gjuhën shqipe nuk do të jenë të vërtetuara deri kur Shqipëria/Kosova të hyjë në BE, është shumë e rëndësishme të prodhohen variante ligjërish të miratuara të traktateve në gjuhën shqipe dhe të lihen ato në dispozicion të përkthyesve. Këto përkthime, si dhe termat në gjuhën shqipe të përdorur në këto tekste, do të njihen si zyrtare dhe do të jenë të detyrueshme për përkthyesit.

Rishikimi përfundimtar i tekstit duhet të përfshijë një kontrollim të thukët të terminologjisë për të siguruar që të gjithë termat ligjorë janë përdorur me konsistencë dhe në mënyrë korrekte. Po ashtu, duhet të rishikohen fjalët dhe frazat e veçanta që kanë mundur të paraqesin vështirësi me rastin e përkthimit. Nuk ka sinonime që janë të lejuara, pasi ato mund të keqinterpretohen me lehtësi. Për më tepër, termat në gjuhën shqipe dhe frazat në formulimet ligjore dhe në shprehje të tjera të standardizuara duhet të përdoren siç duhet. Njëkohësisht, struktura formale e tekstit duhet të jetë në përputhje me udhëzimet e hartimit të BE-së. Çdo mangësi në këtë drejtim mund të ndikojë në vlefshmërinë e tekstit në gjuhën shqipe. Së fundi, kontrollimi përfundimtar shërben si një provë e cilësisë së përkthimit, në veçanti nëse teksti është i qartë, i shkruar në shqipen standarde dhe që lexohet sikur të ishte hartuar fillimisht në gjuhën shqipe. Në të gjitha rastet kur përkthyesi ka dyshime të caktuara, ai duhet ta përgatitë një listë pyetjesh për redaktorët gjuhësorë dhe për ekspertët ligjorë. Edhe pse të tre pjesëmarrësit kryesorë (përkthyesi, redaktori gjuhësor, eksperti ligjor) punojnë veç e veç në procedurën e përkthimit, rezultatet më të mira arrihen kur ka ndërveprim ndërmjet tyre. Teksti i përkthyer në këtë mënyrë i ka të gjitha parakushtet që të ketë vërtetësinë e duhur ligjore.

I.2 Kërkesat për gjuhën dhe stilin e teksteve në gjuhën shqipe

I.2.1 Disa udhëzime gjuhësore

Funksionet dhe mundësitë e saj shprehëse gjuha i realizon nëpërmjet stileve të ndryshme funksionale, të cilat përvijohen gjatë përdorimit të gjuhës. Ligjërimi i ligjeve është një stil i veçantë, tërësia e të cilit, me rregullsinë e vet të detyrueshme,

sendërton të ashtuquajturin “stil juridik”. Në rastin konkret, duke qenë se bëhet fjalë për përkthimin në gjuhën shqipe të një legjislacioni të përbashkët, siç është *acquis*, ky korpus përcaktohet më së pari nga standardet e vendosura unanimisht në gjuhët origjinale prej nga kryhet përkthimi, pra nga kërkesat themelore të parashtruara për përkthimin e rregullave juridike. Por, përpos besnikërisë ndaj originalit dhe njëjtësisë terminologjike, përkthyesit duhet të kenë gjithnjë parasysh edhe tiparet gjuhësore të gjuhës amtare, pra kuptueshmërinë që përcakton modeli gjuhësor i shqipes. Sa i përket zgjedhjes së terminologjisë së duhur, siç u tha më sipër, është e nevojshme që në rrethanat në të cilat terminologjia ligjore në gjuhën shqipe, sidomos ajo e ndërlidhur me legjislacionin e BE-së, ende nuk është konsoliduar sa duhet, grupi i punës i ngarkuar me këtë detyrë duhet të kryejë një rivlerësim të përdorimeve terminologjike në gjuhën shqipe gjatë këtyre viteve. Aty ku këta terma rezultojnë të shpeshtë dhe të ngulitur si duhet, si dhe në përputhje me kërkesat evropiane, çështja rezulton e zgjidhur vetiu. Përkundrazi, aty ku ka diversitet në këto përdorime terminologjike dhe kur mungon rregullsia në përdorimin e tyre, duhet parë cili është përdorimi më i shpeshtë. Nëse edhe ky rivlerësim nuk e lehtëson punën, atëherë, në kushtet e një përcaktimi *ex novo* të terminologjisë, mund të rezultojë më i frytshëm hulumtimi në tekstet e mëhershme juridike, të cilat mund të ofrojnë një zgjidhje të mbështetur në përdorimet juridike tradicionale të shqipes, por që janë ngulitur në aktet apo dokumentet juridike të periudhave të mëhershme në gjuhën shqipe, të cilat shpesh sot sillen për rishqyrtim.

1.2.2 Kriteret themelore të tekstit në gjuhën shqipe

Në fillim është me rëndësi që përkthyesi ta ketë të qartë që një përkthim nuk nënkupton vetëm zëvendësimin e një teksti në gjuhën burimore me një tekst tjetër në gjuhën e synuar. Teksti i përkthyer duhet ta ruajë barasvlerën kuptimore me tekstin burimor. Teksti i përkthyer komunikon një mesazh të caktuar. Duke u nisur nga ky konstatim, duhet të merret parasysh që varianti i një akti ligjor të BE-së në gjuhën shqipe të reflektojë plotësisht pamjen, respektivisht formatin e varianteve të teksteve në gjuhët zyrtare të BE-së. Është me rëndësi që teksti i përkthyer në gjuhën shqipe të ketë numrin e njëjtë të njësive (neneve, paragrafëve etj.) të tekstit burimor në mënyrë që pastaj të jetë i mundur referimi në një njësi të caktuar.

Teksti i përkthyer në gjuhën shqipe duhet patjetër t’i plotësojë disa kriteret kuptimore, formale e tekstore. Së këndejmi, në përkthimin e tekstit në gjuhën shqipe, kriteret bazë që duhet të merren parasysh janë:

- Kuptueshmëria dhe saktësia, përkthimi i gjithçkaje të rëndësishme që lehtëson të shprehurit, duke iu shmangur emërtimeve të stërholluara dy ose disafishe, të cilat për nga forma janë të papranueshme nga ligjërimi i së drejtës (p.sh.: “programi i Komisionit për mbrojtjen e ujit”, rreziku i preparateve për shëndetin etj.).
- Qëndrueshmëria, njëjtësia dhe njëtrajtësia në përdorimin e termave janë parakushte për t’iu shmangur ndryshimeve terminologjike, duke

respektuar gjithnjë formulimet më të përdorshme dhe më sintetike.

- Shmangia nga grumbullimi i tepërt i emrave të përveçëm, në mënyrë që të mos kufizohen më kot fushëveprimet e rregullave apo të ligjeve të hartuara.
- Ruajtja e strukturave gramatikore, semantike dhe stilistike të gjuhës shqipe, pa i zëvendësuar ato me kalke të kota nga gjuhët origjinale, pasi një gjë e tillë vështirëson të kuptuarit e ligjeve dhe kërkon interpretim të mëtejshëm të tyre.
- Mungesa e shprehësisë, që do të thotë se gjuha ligjore i përjashton shprehjet ekspresive apo arkaike.
- Ruajtja logjike e formave të njësive gjuhësore të përkthyer edhe për fjalët, edhe për frazat.

Sa i përket drejtshkrimit, është krejtësisht e natyrshme që përkthyesi duhet të mbështetet plotësisht në rregullat e Drejtshkrimit të Gjuhës Shqipes (1972) në të gjitha rastet kur ato nuk bien ndesh me dispozitat e caktuara të BE-së, si edhe në broshurat përkatëse, të cilat do të renditen më poshtë. Në raste të caktuara, për shembull, te shkrimi i emrave të huaj apo shkrimi i pozitave institucionale, mund të ndodhë që duhet të shmanget Drejtshkrimi i Gjuhës Shqipe, pasi rregullat e përshkruara në të bien ndesh me dispozitat e caktuara të teksteve të BE-së.

1.2.3 Varësia nga forma e origjinalit

Përkthimi i rregullave të sakta duhet t'i përmbahet rregullimit formal të origjinalit, domethënë gërmat e mëdha dhe *italike*, vendosja e titujve dhe hapësirat midis rreshtave zbatohen sistematikisht dhe nuk respektohet vetëm formati dyshtyllor. Rregullimi formal i hollësishëm është përpunuar më poshtë në kapitullin e formatimit.

Gjithashtu, nuk lejohet të ndryshohet struktura origjinale bazë, paraqitja e tekstit, ndarja në kapituj, nene, etj. Në tekstet origjinale sipas dispozitave ES, shpeshherë shfaqen shprehje të gjata dhe pothuaj shpesh jotransparente. Shprehje të tilla duhen shmangur që të mos dëmtohet kuptueshmëria e tekstit dhe kjo mund të bëhet nëpërmjet përdorimit të shenjave përkatëse të pikësimit dhe rregullimit sintaksor të fjalive në përputhje me rendin logjik të shqipes. Në përkthimet e dispozitave ES, nuk lejohet që fjalitë të ndahen ose të bashkohen. Gjithashtu, në përdorimin e shenjave të pikësimit kërkohet që t'i përmbahemi pikësimit në origjinal, deri në atë shkallë që kjo konsekuencë nuk cenon rregullat e drejtshkrimit të gjuhës shqipe ose rregullat që përfshihen në këtë broshurë.

1.2.4 Kur lejohet shmangia nga origjinali?

Duhet të ndërhyhet me shumë kujdes në rregullimet që kanë të bëjnë me tërësinë e fjalive. Në ndryshimin e strukturës së fjalive, gjatë përkthimit në shqip nuk duhet të kalohet në atë nivel që përkthyesi të marrë vendime vetjake. Në shumicën e rasteve, teksti origjinal mjafton si orientues. Në raste të caktuara, është e pashmangshme të ndryshohet struktura e fjalisë që ajo t'i përgjigjet kërkesave të gramatikës dhe të stilistikës shqipe, duke mëtuar sendërtimin e një teksti të

rrjedhshëm e të kuptueshëm. Për ta arritur një gjë të tillë përkthyesi duhet t'i shmanget formës së përkthimit fjalë për fjalë, por ta bëjë përkthimin pasi ta ketë lexuar pjesën përkatëse (fjalinë, paragrafin) që synon ta përkthejë.

Në bazë të përvojës së tij profesionale dhe të njohurive, përkthyesi duhet të vendosë se në cilat raste është e domosdoshme shmangia nga origjinali dhe në ç'masë mund të kryhet kjo shmangie.

Thonjëzat fiksohen në të dyja skajet nga lart (ndryshe nga varianti i vjetër drejtshkrimor). Gjithashtu, data shkruhet e plotë, domethënë plotësohet data në trajtë dyvendëshe, duke shënuar edhe vendin (p.sh.: Prishtinë, më 07.02.2016). Në këtë pikë mund të ketë shmangie të pjesshme nga Drejtshkrimi i Shqipes, i cili sugjeron që data të shkruhet me numra njëshifrorë (p.sh., 7.2.2016).

Përkthyesit nga anglishtja duhet të kenë parasysh se sistemi ligjor anglosakson dhe terminologjia angleze në zonat e tjera shpesh ndryshojnë nga terminologjia ligjore kontinentale. Terminologjia angleze ka prirje për më shumë njëtrajtshmëri në krahasim me gjuhët e tjera dhe veçanërisht në përkthimet në gjuhën shqipe. Kjo ndodh si pasojë e dy sistemeve gramatikore e semantike të ndryshme. Shpeshherë shfaqen dhe shprehje që nga ana profesionale janë të parregullta ose edhe pështjelluese. Në raste të tilla është e domosdoshme t'u referohemi varianteve frënge ose gjermane apo edhe varianteve të tjera në gjuhët zyrtare të BE-së.

I.2.5 Rregullat e drejtshkrimit si dhe udhëzuesit e tjerë të gjuhës shqipe

Gjatë procesit të përkthimit të akteve ligjore të BE-së është e domosdoshme që përkthyesit t'i kenë gjithnjë parasysh dhe t'u përmbahen udhëzimeve të paraqitura në listën e botimeve të mëposhtme:

- Drejtshkrimi i gjuhës shqipe. Instituti Albanologjik i Prishtinës. Prishtinë. 1974.
- Fjalor i gjuhës shqipe (Fjalori i 54-tës). Ribotim anastatik. Botimet Çabej. Tiranë. 2005.
- Fjalor i gjuhës së sotme shqipe. Akademia e Shkencave e Shqipërisë. Tiranë. 2002.
- Zgjedhimi i foljeve në gjuhën shqipe. Zijadin Munishi. Libri Shkollor. Prishtinë. 1998.
- Fjalor i termave të së drejtës (shqip – frëngjisht – rusisht). Akademia e Shkencave e Shqipërisë. Tiranë. 1986.
- Fjalor i terminologjisë juridike : anglisht – shqip, shqip – anglisht = Law dictionary : English-Albanian, Albanian-English. Shefije Hasani. Universiteti i Prishtinës. Fakulteti Juridik. Prishtinë. 1998.
- Fjalor sinonimik i gjuhës shqipe. Akademia e Shkencave e Shqipërisë. Tiranë 2004.
- Fjalor i biznesit, ekonomisë dhe financës, anglisht-shqip, shqip-anglisht = Dictionary of business, economics and finance, English-Albanian, Albanian-English. Nexhmi Rexha. ASAU. Prishtinë. 2009.
- Fjalorë të termave të ekonomisë.

- Fjalor i informatikës. Nebi Caka, Agni Dika, Seb Rodiqi. ASHAK. Prishtinë. 2005.

Përtej këtyre dokumenteve normative të shqipes, përthyesve u sugjerohet t'i konsultojnë edhe fjalorët shpjegues në gjuhën angleze, si dhe burimet e tjera të besueshme nga interneti.

I.2.6 Mjete të tjera ndihmëse në zyra

Baza e të dhënave e tekstit të plotë të Bashkimit Evropian Celex në CD-ROM (varianti anglisht, frëngjisht dhe gjermanisht).

- Gazetë zyrtare për mikrofilma (varianti anglisht, frëngjisht dhe gjermanisht).
- Drejtoria e Legjislacionit të Bashkimit Evropian në fuqi (botohet çdo 6 muaj me një vonesë më së shumti tremujore).

Udhëzuesit e përmendur të BE-së që duhet të shfrytëzohen:

- Fjalor juridik katër gjuhësh, E. Le Docte, CODEX, Pragë. 1997
- Udhëzuesi i akronimeve dhe shkurtimeve të përgjithshme e përdorur në Komunitetin Evropian, Turner, Keneth, Brown.
- Fjalor i terminologjisë që lidhet me Tregun e Brendshëm (marrë nga Libri i Bardhë)
- Fjalor shumëgjuhësh i shkurtimeve, Këshilli i Bashkimit Evropian, 1994.
- Fjalori i Komunitetit Evropian, Frëngjisht-Anglisht, Këshilli i Komunitetit Evropian, 1990.

II. LLOJI I DOKUMENTEVE

II.1 Rregulloret

1.	Council Regulation No 29	Rregullore e Këshillit nr. 29
2.	Commission Regulation No 64	Rregullore e Komisionit nr. 64
3.	Council Regulation No 219/66/EEC	Rregullore e Këshillit nr. 219/66/KEE
4.	Commission Regulation No 131/64/EEC	Rregullore e Komisionit nr.131/64 (KEE)
5.	Council Regulation (EEC) No 918/83	Rregullore e Këshillit nr. 918/83 (KEE)
6.	Commission Regulation (EEC) No 3020/77	Rregullore e Komisionit nr.3020/77 (KEE)
7.	Council Regulation (EC) No 314/2000	Rregullore e Këshillit nr. 314/2000 (KEE)
8.	Commission Regulation (EC) No 1250/1999	Rregullore e Komisionit nr.1250/1999 (KE)
9.	Council Regulation (ECSC, EC, Euratom) No 3163/94	Rregullore e Këshillit nr.3164/93 (KEQÇ, KE, Euratom)
10.	Commission Regulation (Euratom) No 3137/74	Rregullore e Komisionit nr. 3137/74 (Euratom)
11.	Regulation (EC) No 1783/1999 of the European Parliament and of the Council	Rregullore e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit nr.1783/1999 (KE)
12.	Regulation (EC) No 2818/98 of the European Central Bank	Rregullore e Bankës Qendrore Evropiane nr. 2818/98 (KE)
13.	Financial regulation	Rregullore financiare

II.2 Direktivat

1.	Council Directive	Direktivë e Këshillit
2.	Commission Directive	Direktivë e Komisionit
3.	Second Commission Directive	Direktivë e Dytë e Komisionit
4.	Council Directive 92/12/EEC	Direktivë e Këshillit 92/12/KEE
5.	Commission Directive 1994/81/EC	Direktivë e Komisionit 1994/81/KE
6.	Directive 98/34/EC of the European Parliament and of the Council	Direktiva 98/34/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit
7.	Council Directive 97/43/ Euratom	Direktivë e Këshillit 97/43/Euratom

II.3 Vendimet

1.	Decision No 22/66	Vendim nr. 22/66
2.	Commission decision No 2233/97/ECSC	Vendim i Komisionit nr. 2233/97/KEQÇ
3.	Decision No 818/95/EC of the European Parliament and of the Council	Vendim i Parlamentit Evropian dhe i Këshillit nr. 818/95/KE
4.	Council Decision 1999/198/JHA	Vendim i Këshillit 1999/198/DPB
5.	Decision of the representatives of the Governments of the Member States, meeting within the Council (and of the Commission)	Vendim i përfaqësuesve të qeverive të shteteve anëtare (dhe i Komisionit), në mbledhjen e Këshillit
6.	Decision of the Council and of the representatives of the Governments of the Member States, meeting within the Council	Vendim i Këshillit dhe i përfaqësuesve të qeverive të shteteve anëtare në mbledhjen e Këshillit
7.	Decision of XXX	Vendim XXX

II.4 Rekomandimet

1.	High Authority Recommendation No 1/64	Rekomandimi i Autoritetit të Lartë nr. 1/64
2.	Commission Recommendation No 245/78/ECSC	Rekomandim i Komisionit nr. 245/78/KEQÇ
3.	Recommendation of XXX	Rekomandim i XXX

II.5 Akte të tjera

1.	Common Strategy 1999/66/CFSP of the European Council	Strategji e Përbashkët e Këshillit Evropian 1999/66/PPJS
2.	Joint Action 2000/6/CFSP of the Council	Veprim i Përbashkët i Këshillit 2000/6/PPJS
3.	Common Position 2000/45/CFSP of the Council	Qëndrim i Përbashkët i Këshillit 2000/45/PPJS
4.	Common Position 1999/302/JHA of the Council	Qëndrim i Përbashkët 1999/302/DPB i Këshillit
5.	Framework Decision 2000/105/JHA of the Council	Vendim Kuadër 2000/105/DPB i Këshillit
6.	Act	Akt

7.	action programme	program veprimi
8.	communication <i>nebo</i> notice	komunikatë ose njoftim
9.	interinstitutional agreement	marrëveshje ndërinstitutionale
10.	interpretative communication	komunikatë interpretuese
11.	Conclusions	Përfundime
12.	general programme	program i përgjithshëm
13.	Green Paper	dokument i Gjelbër
14.	guideline(s)	udhëzim(e)
15.	Initiative	Nismë
16.	Opinion	Opinion
17.	Pact	Pakt
18.	priority programme	program përparësie
19.	Report	Raport
20.	Final Report	raport përfundimtar
21.	Resolution	Rezolutë
22.	Statement	Deklaratë
23.	White Paper	dokument i Bardhë
24.	Declaration	Deklaratë
25.	Corrigendum	Korrigjim
26.	code of conduct	kodi i sjelljes
27.	Treaty	Traktat
28.	Convention	konventë
29.	Agreement	marrëveshje
30.	framework agreement	marrëveshje kuadër
31.	cooperation agreement	marrëveshje bashkëpunimi
32.	Europe agreement	Marrëveshja e Evropës
33.	interim agreement	marrëveshje e ndërmjetme
34.	(agreement in the form of an exchange of letters)	marrëveshje në formën e shkëmbimit të letrave
35.	Protocol	Protokoll
36.	additional protocol/ supplementary protocol	protokoll shtesë (protokoll plotësues)
37.	agreed minute	Procesverbali i Rënë Dakord
38.	memorandum of understanding	Memorandum Mirëkuptimi

III. DATA NË DOKUMENTE

of 24 May 1978	24 maj 1978
----------------	-------------

IV. LËNDA E DOKUMENTIT

Gjatë përkthimit të emërimit të dokumenteve është e nevojshme t'i shmangemi praktikës që në anglisht togjet emër + mbiemër, të cilët gramatikisht përkojnë në vlerë me rasën gjinore të shqipes, të përkthehen si grup i pandarë së bashku me mbiemrin, pasi në gjuhën shqipe mbiemrat e nyjshëm lakohen veçmas emrit që shoqërojnë. Duke lakuar në mënyrë të pandarë grupin, pra duke lakuar vetëm emrin, ata automatikisht shndërrohen në mbiemra të panyjshëm, gjë që e vështirëson kuptimin në shqip.

Për shembull: (Regulation) establishing the standard import values ...

Të shtjelluara mund të jenë (sipas rasteve konkrete):

fjalja e afërt me përemrat lidhorë “i/e cili/cila” dhe me foljen, për objekte të nënkuptuara, por të pashprehura në origjinal:

- a) *rregullore, me të cilën përcaktohen vlerat standard të importit...*
- b) *formulimi me parashtesën “për” rregullore për përcaktimin e vlerave standard të importit...*
- c) *formulimi me parashtesën “për” dhe shmangia (për hir të sintetizmit që kërkon stili juridik) nga shprehja rregullore për vlerat standard të importit...*

Zgjidhja e fundit përdoret kryesisht në fjalët si “concerning”, “regarding”, “relating to”.

Directive ... concerning urban waste water treatment

Direktivë...për pastrimin e ujërave të zeza të qyteteve (dhe asnjëherë “Direktivë që ka të bëjë me...)

As edhe:

“Direktivë... për harmonizimin e direktivave juridike që ka të bëjë me plehrat industriale....”

Në qëndrimet e përbashkëta përdoren formulimet “Common Position on/ concerning/ regarding/ with regard to”. Në përkthimin shqip përdoret parafjala “për (objektet)” ose “që ka të bëjë me (objektet)”

Përderisa bëhet fjalë për qëndrim të përbashkët, i cili përfshin korrigjimin juridik të objektit të përfshirë në emërtim, sugjerohet të thuhet “në lidhje me/për”.

Shembull:

Common Position concerning a prohibition on imports of rough diamonds from Sierra Leone / “Qëndrimi i përbashkët në lidhje me ndalimin e importit të diamanteve të papërpunuara nga Sierra Leone, sepse qëndrimi i përbashkët këtë ndalesë e përcakton dhe e korrigjon. *Common Position on combating terrorism*. Edhe kjo shprehje përmban një rregullim juridik të luftës kundër terrorizmit, prandaj përkthehet si më poshtë: «qëndrimi i përbashkët për luftën kundër terrorizmit”.

Në rastet e tjera përdoret “për”.

Shembull:

Common Position on Nigeria / “Qëndrimi i përbashkët për Nigerinë”. Për analogji edhe *Common Position on International Criminal Court*, përkthehet “qëndrimi i përbashkët për Gjykatën Penale Ndërkombëtare” meqenëse ky akt nuk e korrigjon Gjykatën Penale Ndërkombëtare. Është e nevojshme që në përkthim si pikënisje faktike dhe semantike të shërbejë teksti ku flitet për qëndrimet e përbashkëta. Për shembull: *Common Position on Sanction Against Russia* / “qëndrimi i përbashkët për sanksionet ndaj Rusisë” në qoftë se ky ndalim është njoftuar dhe rregulluar në nivel ndërkombëtar.

Përveç qëndrimeve të përbashkëta, si rregulla juridike, sipas Marrëveshjes së Bashkimit Evropian, ekzistojnë gjithashtu qëndrime të përbashkëta të tipit procedural sipas paragrafëve përkatës të marrëveshjes të cilat i trajton Këshilli që merret me propozimet e Parlamentit Evropian. Në raste të tilla përdoret kryesisht shprehja “për”.

Në rastet e veçanta janë dokumentet e **ndryshimit** ose të **anulimit** të rregulloreve të tjera.

1.	Directive A amending Directive B	Direktiva A, që ndryshon Direktivën B
2.	Directive A amending and consolidating Directive B	Direktiva A për ndryshimin dhe konsolidimin e Direktivës B
3.	Directive A repealing Directive B	Direktiva A për shfuqizimin e Direktivës B
4.	Directive A amending Directive B and repealing Directive C	Direktiva A për ndryshimin e Direktivës B dhe shfuqizimin e Direktivës C
5.	Directive A on ... and amending/ repealing Directive B	Direktiva A për..., dhe që ndryshon/shfuqizon Direktivën B
6.	Directive A adapting to technical progress Directive B	Direktiva A për përshtatjen e Direktivës B me progresin teknik
7.	Council Directive XXX (amended and consolidated)	Direktiva XXX (e ndryshuar dhe e konsoliduar) e Këshillit

Nganjëherë emërtimi i ndryshimeve të rregullave me formulime të ndryshme tregon se bëhet fjalë për ndryshime formale si rrjedhojë e ngjarjeve të caktuara (si p.sh. paraqitja e shteteve të reja anëtare, ndryshimi i nomenklaturës së kombinuar, nënshkrimi i marrëveshjeve ndërkombëtare). Në këto raste, është e përshtatshme (po qe se natyra stilistike e shqipes e lejon) që këtë “argumentim” ta vendosim në fillim të tekstit për objektin, pra përpara emërimit të direktivës së ndryshuar, pa u ndikuar këtu nga fakti se në original ndodhet në fund. Në këtë mënyrë garantohet në aspektin gjuhësor dhe kuptimor fakti që kjo shtesë nuk konsiderohet si pjesë e emërimit fillestar të direktivës.

Këshillohet që t’i jepet përparësi përdorimi shprehjes “si rrjedhojë”, po qe se bëhet fjalë për ndonjë ngjarje (p.sh. “si rrjedhojë e nënshkrimit të një marrëveshjeje tregtare....” dhe “Duke marrë parasysh që ...” kur bëhet fjalë për një dokument apo për një direktivë (p.sh. “...duke marrë parasysh marrëveshjen tregtare...”).

Për shembull:

Direktiva A, e cila si rrjedhojë e ndryshimit të nomenklaturës së kombinuar, korrigjohet nga shtojca e direktivës B. Direktiva A, si rrjedhojë e hyrjes së Spanjës dhe Portugalisë në BE, sjell ndryshim edhe te direktiva B.

Direktiva A, me të cilën (si rrjedhojë e përfundimit të marrëveshjeve tregtare të shumanshme në Ciklin Uruguajan), sjell ndryshim edhe te direktiva B.

Duhet t’i kushtohet vëmendje e veçantë emërimit të dokumenteve për formulimin e ligjeve dhe në përgjithësi atij formulimi që ka të bëjë me zbatimin e normave juridike. Gjuhët e veçanta përdorin variante të ndryshme që nuk korrespondojnë reciprokisht, por që kanë të njëjtin kuptim. Në shenjueshmërinë e fjalës shqipe është e nevojshme që ato të njësohen sa më shumë.

Directive A	laying down	(detailed) rules for (the) application of (detailed) rules/provisions for (the) implementation of (detailed) implementing rules/provisions for/to the	Directive B
Direktiva A	për përcaktimin e	rregullave (të hollësishme) për aplikimin e rregullave ose të dispozitave (të hollësishme) për zbatimin e rregullave ose të dispozitave zbatuese të....	Direktivës B

Shënime:

- 1) Është e nevojshme që të merret parasysh ndryshimi themeltar: “aplikimi i rregullave” = pranimi i normave juridike të hollësishme; “zbatimi i rregullave” = përdorimi i tyre në praktikë.
Anglishtja, në rastin e parë, mund të ketë fjalën “zbatim”. Në gjuhën shqipe fjala “zbatim” përdoret në kuptim të vënies në praktikë, kurse fjala “aplikim” për rastet e referimit apo përdorimit të instrumenteve ligjore.
- 2) Në rregullat e zbatuara nuk përkthehet “detajimi” (“detailed”). Për shembull, rregulli mund të jetë: i përgjithshëm (general), i përbashkët (common), plotësues (additional).
- 3) Kryesisht përdoren:
 - Aplikimi i rregullave për (dhe këtu është fjala për tërësinë e rregullimeve juridike, si, për shembull, të sistemeve, të programeve, të masave; por në asnjë mënyrë rregulla për zbatim...)
 - Zbatimi i rregullave për (objektin e caktuar ose zonën).
- 4) Duke pasur parasysh që origjinalet në këtë çështje shpeshherë nuk përkojnë me terminologjinë e dhënë, atëherë në gjuhën shqipe nuk bëhet ndryshimi midis “(detailed) rules/provisions”.
- 5) Në shprehjet “(detailed) rules for application”, fjala “aplikim” mund të tregojë “zbatueshmëri” në kuptimin e përcaktuar në pikën 1 (p.sh.: “rules for application of VAT” = “rregulla për aplikimin e TVSH-së”). Në këto raste përkthimi “zbatimi i rregullave” nuk përdoret.
- 6) Ekziston dhe varianti i shkurtër i emërtimeve të rregullave që duhen zbatuar:

Directive A implementing Directive B	Direktiva A në zbatim të Direktivës B
--------------------------------------	---------------------------------------

Kategori të tjera të veçanta janë edhe rregullat që përcaktojnë përjashtimet ndër ligje:

1.	Regulation A concerning the derogation(s) ... from Regulation B	Rregullorja A për derogimet nga Rregullorja B
2.	Regulation A laying down derogations / measures derogating from...	Rregullorja A për përcaktimin e derogimeve (të masave deroguese) nga...

3.	Regulation A derogating / providing for a derogation from Regulation B	Rregullorja A për derogimin nga/për një derogimnga) Rregullorja B
4.	Regulation A granting Portugal a derogation from Regulation B	Rregullorja A për një derogim të Portugalisë nga Rregullorja B
5.	Regulation A derogating from and amending Regulation B	Rregullorja A për derogimin nga Rregullorja B dhe për ndryshimin e saj

Përmendja e bazave juridike të qëndrimeve dhe të veprimeve të përbashkëta.

1.	defined by the Council on the basis of Article X of the Treaty on European Union	përcaktuar nga Këshilli, në bazë të nenit X të Traktatit të Bashkimit Evropian
2.	adopted by the Council on the basis of Article X of the Treaty on European Union	miratuar nga Këshilli, në bazë të nenit X të Traktatit të Bashkimit Evropian

Rregullore që kanë të bëjnë me marrëveshje dhe vendosmëri të organeve të përziera:

1.	on the conclusion (signature) of the agreement (between the European Community and...)	për përfundimin (nënshkrimin) e Marrëveshjes (ndërmjet Komunitetit Evropian dhe ...)
2.	... and laying down provisions for its implementation	...dhe që përcakton dispozitat për zbatimin e saj/tij
3.	approving the conclusion by the Commission of the Agreement X	për miratimin e nënshkrimit të Marrëveshjes X nga Komisioni
4.	based on (drawn up on the basis of) Article K.3 (34) of the Treaty on European Union, on	në bazë të (hartuar në bazë të) nenit K.3 (34) të Traktatit të Bashkimit Evropian, për
5.	drawing up the Convention on	hartimin e Konventës për
6.	drawing up the Convention based on Article K.3 (34) of the Treaty on European Union, on	hartimin e Konventës në bazë të nenit K.3 (34) të Traktatit të Bashkimit Evropian, për
7.	on the application of Decision / Recommendation	për zbatimin e Vendimit/Rekomandimit

V. PLOTËSUES INFORMATIVË

Dallohen këta tipa plotësuesish informativë:

1. Informatë për njoftimin e të adresuarit, (po qe se është i nevojshëm për vlefshmërinë e aktit)

notified under document number C(1998) 3154	njoftuar sipas dokumentit numër C(1998) 3154
--	---

2. Informatë për rëndësinë që ka hapësira ekonomike e Evropës

Text with EEA relevance; Tekst, kuptimi i të cilit lidhet me HEE-në

3. Informatë për shqyrtimin e gjuhëve

Only the XXX text is authentic; Vetëm teksti XXX është autentik

4. Numri i dokumenteve, po qe se ai nuk shfaqet në pjesën e pare

1.	97/83/EC	97/83/KE
2.	84/255/EEC	84/255/KEE
3.	95/614/ECSC	95/614/KEQÇ
4.	92/547/Euratom	92/547/Euratom
5.	95/1/EC, Euratom, ECSC	95/1/KE, Euratom, KEQÇ
6.	97/105/JHA	97/105/DPB
7.	99/12/CFSP	99/12/PPJS
8.	ECB/1998/17	BQE/1998/17
9.	97/662/CMS	97/662/CMS
10.	93/C 225/04	93/C 225/04
11.	COM(93) 299 fi nal	KOM(93) 299 përfundimtar
12.	SEC(89) 2187 fi nal	SEC(89) 2187 përfundimtar
13.	PE 220.895/fi n.	PE 220.895/përfundimtar
14.	ESC 236/94	KES 236/94

VI. EMËRTIMI I INSTITUCIONIT QË LËSHON AKTIN

Rastet më të shpeshta janë:

1.	The European Council	Këshilli Evropian
2.	The Council of the European Union	Këshilli i Bashkimit Evropian
3.	The Council of the European Communities	Këshilli i Komuniteteve Evropiane
4.	The Council of the European Economic Community	Këshilli i Komunitetit Ekonomik Evropian
5.	The Council of the European Atomic Energy Community	Këshilli i Komunitetit Evropian të Energjisë Atomike
6.	The European Parliament	Parlamenti Evropian
7.	The European Parliament and the Council of the European Union	Parlamenti Evropian dhe Këshilli i Bashkimit Evropian
8.	The High Authority	Autoriteti i Lartë
9.	The Commission of the European Communities	Komisioni i Komuniteteve Evropiane
10.	The Commission of the European Economic Community	Komisioni i Komunitetit Ekonomik Evropian
11.	The Commission of the European Atomic Energy Community	Komisioni i Komunitetit Evropian të Energjisë Atomike
12.	The Representatives of the Governments of the Member States, meeting within the Council (and the Commission of the European Communities)	Përfaqësuesit e qeverive të shteteve anëtare, të mbledhur në Këshill (dhe Komisioni i Komuniteteve Evropiane)
13.	The Governing Council of the European Central Bank	Këshilli Drejtues i Bankës Qendrore Evropiane
14.	The General Council of the European Central Bank	Këshilli i Përgjithshëm i Bankës Qendrore Evropiane
15.	The Board of Governors (of the European Investment Bank)	Bordi i Guvernatorëve (të Bankës Evropiane të Investimeve)
16.	The Court	Gjykata
17.	The Court of Justice	Gjykata e Drejtësisë
18.	The Court of First Instance	Gjykata e Shkallës së Parë

19.	The Economic and Social Committee	Komiteti Ekonomik dhe Social
20.	The Committee of Regions	Komiteti i Rajoneve
21.	The Court of Auditors	Gjykata e Llogarive
22.	The Management Board (of Europol)	Bordi i Menaxhimit (të Europol-it)
23.	The Supply Agency (of the European Atomic Energy Community)	Agjencia e Furnizimit (e Komunitetit Evropian të Energjisë Atomike)
24.	The Consultative Committee (of the European Coal and Steel Community)	Komiteti Konsultativ (i Komunitetit Evropian të Qymyrit dhe të Çelikut)

VII. ZGJIDHJA JURIDIKE

VII.1 Përbërja eventuale e Këshillit

meeting in the composition of the Heads of State or Government	takim në përbërje të Kryetarëve të Shteteve dhe të Qeverive
--	---

VII.2 Heqja dorë nga legjislacioni parësor

1.	Having regard to the Treaty XXX, and in particular Article 28 thereof,	Duke pasur parasysh Traktatin XXX dhe, në veçanti, nenin 28
2.	Having regard to the Treaty XXX, and in particular Articles 121 and 122 thereof, in conjunction with Article 300(1),	Duke pasur parasysh Traktatin XXX dhe, në veçanti, nenet 121 dhe 122, në lidhje me nenin 300, pika 1
3.	Having regard to the 1979 Act of accession, and in particular Article 26(1) thereof,	Duke pasur parasysh Aktin e Anëtarësimit të vitit 1979 dhe, në veçanti, nenin 26, pika 1
4.	Having regard to Article 29 of the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank (hereinafter referred to as the "Statute"),	Duke pasur parasysh nenin 29 të Statutit të Sistemit Evropian të Bankave Qendrore dhe të Bankës Qendrore Evropiane (më poshtë referuar: "Statuti")

VII.3 Udhëzimi përfundimtar për legjislacionin dytësor

Having regard to Regulation (Directive, Decision...) XXX, and in particular Article 9 thereof,	Duke pasur parasysh Rregulloren (Direktivën, Vendimin...) XXX dhe, në veçanti, nenin 9
Recalling Council decision XXX ...	Duke pasur parasysh vendimin XXX të Këshillit

VII.4 Udhëzim për procesin përgatitor

1.	Having regard to the proposal from the Commission,	Duke pasur parasysh propozimin e Komisionit,
----	--	--

2.	Having regard to the proposal submitted by the Commission after consultation with the Advisory Committee set up by (provided for in) the above Regulation,	Duke pasur parasysh propozimin e paraqitur nga Komisioni pas këshillimit me Komitetin Këshillimor të krijuar (të parashikuar) sipas Rregullores së mësipërme
3.	Having regard to the proposal from the Commission submitted after consultation within the Advisory Committee,	Duke pasur parasysh propozimin e Komisionit, të paraqitur pas këshillimit me Komitetin Këshillimor
4.	Having regard to the draft Regulation (Directive, Decision...) submitted by the Commission,	Duke pasur parasysh Projektregulloren (Direktivën, Vendimin...) e paraqitur nga Komisioni
5.	Having regard to the Recommendation of the Commission,	Duke pasur parasysh Rekomandimin e Komisionit,
6.	Having regard to the Recommendation (of the Governing Council) of the European Central Bank,	Duke pasur parasysh Rekomandimin e (Këshillit Drejtues) Bankës Qendrore Evropiane
7.	Having regard to the request made by XXX	Duke pasur parasysh kërkesën e bërë nga XXX
8.	Having obtained the agreement of the Member States,	Pas marrjes së miratimit nga shtetet anëtare
9.	In cooperation with the European Parliament,	Në bashkëpunim me Parlamentin Evropian
10.	Having regard to the opinion of the European Parliament,	Duke pasur parasysh mendimin e Parlamentit Evropian
11.	Having regard to the assent of the European Parliament,	Duke pasur parasysh pëlqimin e Parlamentit Evropian
12.	Having regard to the opinion of the Economic and Social Committee,	Duke pasur parasysh mendimin e Komitetit Ekonomik dhe Social
13.	Having regard to the opinion of the Committee of the Regions,	Duke pasur parasysh mendimin e Komitetit të Rajoneve
14.	Having regard to the opinion of the Court of Justice,	Duke pasur parasysh mendimin e Gjykatës së Drejtësisë

15.	Having regard to the opinion of the Court of Auditors,	Duke pasur parasysh mendimin e Gjykatës së Llogarive
16.	Having regard to the opinion of the Monetary Committee,	Duke pasur parasysh mendimin e Komitetit Monetar
17.	Having regard to the opinion of the Economic and Financial Committee,	Duke pasur parasysh mendimin e Komitetit Ekonomik dhe Financiar
18.	Having regard to the Opinion of the Staff Regulations Committee,	Duke pasur parasysh mendimin e Komitetit Stafit të Rregulloreve
19.	Acting in accordance with the procedure laid down in Article 252 (189c) of the Treaty,	Duke vepruar në përputhje me procedurën e përcaktuar në nenin 252 (189, germa c) të Traktatit
20.	Acting in accordance with the procedure laid down in Article 251 (189b) of the Treaty, in the light of the joint text approved by the Conciliation Committee on XXX,	Duke vepruar në përputhje me procedurën e përcaktuar në nenin 251(189, b) të Traktatit, në lidhje me tekstin e përbashkët të miratuar nga Komiteti i Pajtimit për XXX
21.	Acting in accordance with the voting rules laid down in ...	Duke vepruar në përputhje me rregullat e votimit të përcaktuara në...
22.	Having regard to the contribution of the General Council of the European Central Bank provided in accordance with Article 47.2 of the Statute,	Duke pasur parasysh kontributin e Këshillit të Përgjithshëm të Bankës Qendrore Evropiane, nëpërputhje me nenin 47.2 të Statutit
23.	Having consulted (After Consultation of) the Consultative Committee,	Pas këshillimit me Komitetin Konsultativ
24.	...and with the (unanimous) assent of the Council,	...dhe me pëlqimin (unanim) të Këshillit
25.	In agreement with the Commission,	Në marrëveshje me Komisionin
26.	Having taken into account XXX,	Pas marrjes parasysh të XXX

VIII. ARGUMENTIMI

VIII.1 Sistemi i vjetër (për rregullat e botuara deri më 31 maj 1999)

- a) Rregullimi në përgjithësi është drejtuar nga versioni francez, me disa ndryshime në gjuhën angleze; gjermanishtja është e ndryshme,
- b) Pikat e argumentimit fillojnë me germa të vogla dhe mbarojnë me mesatare, duke përjashtuar pikën e fundit të argumentimit që mbaron me vizë,
- c) Fjalitë e veçanta brenda pikave janë të argumentuara,
- d) Çdo pikë e argumentimit fillon me fjalën “duke pasur parasysh se”; brenda pikave argumentohen fjalitë e veçanta të cilat shoqërohen vetëm me lidhësen “se”,
- e) Pikat e argumentimit janë të paraqitura me numra, atëherë kur ky numërim është edhe në origjinal.

Whereas AAA; whereas BBB and whereas CCC; whereas DDD;	duke pasur parasysh që AAA; duke pasur parasysh që BBB dhe duke pasur parasysh që CCC; duke pasur parasysh që DDD
---	--

VIII.2 Sistemi i ri (për rregullat e publikuara nga 1 qershori 1999)

- a) Argumentimi është i kufizuar me fjalët: “duke marrë parasysh këto argumente” dhe dy pika,
- b) Zërat e argumentimit bëhen me germa të vogla dhe zëri i fundit i argumentimit përfundon me vizë,
- c) Fjalitë e veçanta, brenda pikëve të argumentimit, janë të ndara me pikë dhe fillojnë me germa të mëdha,
- d) Nuk futet asnjë shprehje në kllapa,
- e) Zërat e argumentimit janë të renditur numerikisht.

Whereas:	Duke pasur parasysh që
----------	------------------------

VIII.3 Përjashtim

Në disa raste, preambula është e ndarë dhe pjesët e veçanta të saj shfaqen në format mbishkruese. Kjo gjendje shfaqet sidomos në vendimet që kanë të bëjnë me ndihmat shtetërore dhe ‘dumpingun’. Në këto raste, zërat e veçantë renditen të parët. Argumentimi fillon me germa të mëdha dhe mbaron me pikë, duke përjashtuar zërat e argumentimit që përfundojnë me vizë.

VIII.4 Neke standardne stavke obrazloženja

1.

(Whereas) Adoption of this Directive constitutes the most appropriate means of attaining the desired objectives; whereas this Directive is limited to the minimum necessary to attain these objectives and does not go beyond what is needed for this purpose;

(Duke pasur parasysh që) Miratimi i kësaj direktive përbën mjetin më të përshtatshëm për të arritur objektivat e parashikuara; duke pasur parasysh që kjo direktivë kufizohet në minimumin e nevojshëm për arritjen e këtyre objektivave dhe nuk tejkalon atë që nevojitet për këtë qëllim;

2.

(Whereas) This Directive concerns the European Economic Area (EEA) and (whereas) the procedure under Article 99 of the Agreement on the European Economic Area has been complied with;

(Meqë) Kjo direktivë ka të bëjë me Zonën Ekonomike Evropiane (ZEE) dhe (duke pasur parasysh që) procedura sipas nenit 99 të Marrëveshjes për Zonën Ekonomike Evropiane është në përputhje me;

3.

(Whereas) The measures provided for in this Regulation (Directive) are in accordance with the Opinion of the XXX Committee,

(Duke pasur parasysh që) Masat e parashikuara në këtë Rregullore (Direktivë) janë në përputhje me Mendimin e Komitetit XXXX;

4.

(Whereas) The XXX Committee has not delivered an opinion within the time limit set by the chairman,

(Duke pasur parasysh që) Komiteti XXX nuk ka dhënë mendim brenda afatit kohor të përcaktuar nga kryetari;

5.

(whereas) the measures necessary for the implementation of this directive should be adopted in accordance with Council Decision 1999/468/EC of 28 Juna 1999 laying down the procedures for the exercise of implementing powers conferred on the Commission;

(Duke pasur parasysh që) Masat e nevojshme për zbatimin e kësaj direktive duhet të miratohen në përputhje me Vendimin e Këshillit 1999/468/KE, të datës 28 qershor 1999, që përcakton procedurat për ushtrimin e kompetencave zbatuese që i janë dhënë Komisionit;

6.

(Whereas) In accordance with Article(s) 12.1 and (Article) 14.3 of the Statute (of the European System of Central Banks and of the European Central Bank), ECB guidelines form an integral part of Community law,

(Duke pasur parasysh që) Në përputhje me nenin (nenet) 12, paragrafi 1 dhe nenin 14, paragrafi 3 të Statutit (të Sistemit Evropian të Bankave Qendrore dhe të Bankës Qendrore Evropiane), udhëzuesit e BQE-së përbëjnë një pjesë të pandarë të së drejtës komunitare;

7.

In agreement with the Commission

Në marrëveshje me Komisionin

8.

After consulting the Commission

Pas këshillimit me Komisionin

IX. FORMULA E PRANUAR

1.	Has (have) adopted this Regulation	Ka (kanë) miratuar këtë Rregullore
2.	Has adopted this Financial Regulation	Ka miratuar këtë Rregullore Financiare
3.	Has (have) adopted this Directive	Ka (kanë) miratuar këtë Direktivë
4.	Has (have) adopted this Decision	Ka (kanë) miratuar këtë Vendim
5.	Has (have) decided as follows	Ka (kanë) vendosur si vijon
6.	Has adopted this Common Strategy (Joint Action, Common Position, Framework Decision)	Ka miratuar këtë Strategji të Përbashkët (Veprim të Përbashkët, Qëndrim të Përbashkët, Vendim kuadër ¹)
7.	Hereby recommends (Member States)	Rekomandon (shtetet anëtare)
8.	Hereby invites the Commission to	Fton Komisionin të
9.	Hereby adopts this Resolution	Miraton këtë rezolutë
10.	Has (have) agreed as follows	Ka (kanë) rënë dakord si vijon
11.	Have decided to conclude the following agreement	Kanë vendosur të lidhin marrëveshjen e mëposhtme
12.	Have agreed on following provisions	Kanë rënë dakord për dispozitat e mëposhtme

IX.1 Ndarja e tekstit

Ndarja e tekstit të dokumenteve mbështetet në tekstin origjinal, përgjatë të cilit përdoren këto emërtime:

Ndarja e lartë

1.	part	Pjesë
2.	title	Titull
3.	chapter	kapitull
4.	section	seksion
5.	subsection	nënseksion

¹ kornizë

Ndarja bazë

1.	Article	Nen
2.	Sole Article	Nen i vetëm
3.	Point	Pikë

Ndarja e ulët

Ndarja e ulët nga ana terminologjike nuk është gjithmonë e njësuar dhe e sistemuar, prandaj është e nevojshme që pikësimeve në gjuhën shqipe gjithmonë t'u hidhet një sy sipas kontekstit dhe përkufizimeve:

1.	Paragraph	paragraf
2.	subparagraph (<i>ale éasto jen paragraph</i>)	nënparagraf
3.	point (<i>pas nënparagrafit</i>)	germë
4.	Indent	Ndarje
5.	Subindent	Nënndarje
6.	Phrase	Fjali

Pjesët e tjera, të shënuara shpesh si: point/point/number, i emërtojmë:

Pjesët, kur bëhet fjalë për një tërësi nën nivelin e nenit, por mbi nivelin e frazave (të kufizuara me germa të mëdha dhe me pikë);

Pikët, kur bëhet fjalë për një tërësi nën nivelin e nenit. Pika shpeshherë është:

numër i vogël romak me kllapa;

numër arab me kllapa;

numër arab me pikë (kryesisht në risime).

Në qoftë se shfaqen shumë nga këto ndarje afër njëra-tjetrës, atëherë disa prej tyre mund t'i emërtojmë me fjalë të tjera të përshtatshme.

Pjesë të veçanta të dokumenteve dhe ndarja e tyre

Rregullat shoqërohen me shtojca

1.	Annex	Shtojcë
2.	Annex I / Annex A	Shtojca I/Shtojca A
3.	Annex B to / of Directive X	Shtojca B e/ e Direktivës X

Forma e shtojcave është më e lirshme se forma e tekstit kryesor.

Shtojcat përmbajnë tekste të natyrave të ndryshme, si p.sh:

1.	Appendix	Ndarje
2.	Appendix B2 to Annex B to Directive X	Ndarja B2 e Shtojcës B të Direktivës X
3.	List	Listë
4.	Schedule	Program
5.	Timetable	afat kohor
6.	Table	Tabelë
7.	Correlation table	tabelë e përputhshmërisë

Nomenklatura e kombinuar, tarifat dhe sistemi i harmonizuar

Nomenklatura e kombinuar dhe tarifat ndahen në:

1.	Section	Seksion
2.	(tariff) heading	ndarje tarifore
3.	Subheading	Nënndarje
4.	(CN / TARIC) subheading	nënndarje (NK/TARIC) ²

Klasifikimi statistikor ES (si p.sh. NACE³ rev. 1, COICOP⁴)

Kodi alfabetik
1.section / seksioni(1 germë e madhe)
2.subsection / nënseksion (2 germa të mëdha)
Kodi me numra
1.2-digit level (division) 1.2 - niveli dyshifrore (ndarje)
2.3-digit level (group) 2.3 - niveli treshifror (grup)
3.4-digit level (class) 3.4 - niveli katërshifror (klasë)
4.5-digit level (sub-class) 4.5 - pesëshifror (nënklasë)

IX.2. Emërtimi i dispozitave

1.	Aim nebo Purpose	qëllim
2.	Scope nebo	fushë zbatimi

² Tariff classification of goods (CN/TARIC code)

³ National Association of Corrosion Engineers.

⁴ Classification of Individual Consumption According to Purpose

	Field of application	
3.	Definitions	përkufizime
4.	Subsidiary definitions	përkufizime plotësuese
5.	Basic provisions	dispozita kryesore
6.	General provisions	dispozita të përgjithshme
7.	Miscellaneous provisions	dispozita të ndryshme
8.	Other provisions	dispozita të tjera
9.	Notification and reporting	njoftim dhe raportim
10.	Technical adjustments	rregullime teknike
11.	Advisory Committee	Komitet Këshillimor
12.	Advisory (Committee) procedure	procedura e Komitetit Këshillimor/procedurë këshillimore
13.	Management Committee	Komitet Menaxhimi
14.	Management (Committee) procedure	procedura e Komitetit të Menaxhimit/procedurë menaxhimi
15.	Regulatory Committee	Komitet Rregullator
16.	Regulatory (Committee) procedure	procedura e Komitetit Rregullator/procedurë rregullatore
17.	Safeguard procedure	procedurë mbrojtëse
18.	Liaison with the authorities of the Member States	bashkërendim me autoritetet e shteteve anëtare
19.	Transitional provisions	dispozita tranzitore
20.	Final provisions	dispozita përfundimtare
21.	Review	rishikim
22.	Transposition	transpozim
23.	Implementing provisions	dispozita zbatuese
24.	Entry into force	hyrja në fuqi
25.	Publication	botim
26.	Addressees	adresa

IX.3 Procedurat për zgjedhjen dhe analizimin e proceseve

1.

The Commission shall be assisted by a (advisory) (implementation) (management) (regulatory) committee (of an advisory nature) composed of the representatives of the Member States and chaired by the representative of the Commission.

Komisioni ndihmohet nga një komitet (këshillimor) (zbatimi) (menaxhimi) (rregullator) (me karakter këshillues), i përbërë nga përfaqësues të shteteve anëtare dhe i kryesuar nga përfaqësuesi i Komisionit.

2.

The Commission shall be assisted by the XXX Committee established by Decision YYY.

Komisioni ndihmohet nga Komiteti XXX, krijuar me Vendimin YYY.

3.

A Committee XXX, hereinafter referred to as the "Committee", shall be set up, consisting of representatives of the Member States and chaired by a representative of the Commission.

Krijohet Komiteti XXX, (më poshtë "Komiteti"), i përbërë nga përfaqësues të shteteve anëtare dhe i kryesuar nga një përfaqësues i Komisionit.

4.

It shall consist of representatives of the Member States with a representative of the Commission as chairman.

Ai përbëhet nga përfaqësues të shteteve anëtare dhe një përfaqësues i Komisionit në rolin e kryetarit.

5.

The committee shall adopt its rules of procedure.

Komiteti miraton rregulloren e tij të brendshme.

6.

Where the procedure laid down in this Article is to be followed, matters shall be referred by the Chairman, either on his own initiative or at the request of the representative of a Member State, to the Committee XXX (hereinafter called the "Committee").

Where the procedure laid down in this Article is to be followed, the chairman shall (without delay,) refer the matter to the Committee XXX (hereinafter called the "Committee"), either on his own initiative or at the request of the representative of a Member State.

Nëse ndiqet procedura e përcaktuar në këtë nen, kryetari (menjëherë), me nismën e vet ose me kërkesë të përfaqësuesit të një shteti anëtar, ia drejton çështjen Komitetit XXX (referuar më poshtë si "Komiteti").

7.

The representative of the Commission shall submit (to the committee) a draft of measures to be adopted.

Përfaqësuesi i Komisioni paraqet (i paraqet komitetit) një projekt masash për miratim.

8.

The Committee shall deliver its opinion on such measures (on the draft) within a time limit which the chairman may lay down (within a time limit set by the Chairman) according to the urgency of the matter, (if necessary by taking a vote) (within a period of two months).

Komiteti (nëse është e nevojshme duke e hedhur në votë) jep mendimin e tij për këto masa (për projektin), brenda një afati kohor që mund ta përcaktojë kryetari (brenda një afati kohor të përcaktuar nga Kryetari) (brenda një periudhe 2-mujore) dhe sipas urgjencës që paraqet çështja.

9.

The Committee shall deliver its opinion on such measures (on the draft) within a period of two months.

Komiteti jep mendimin e tij për këto masa (për projektin) brenda një periudhe 2-mujore.

10.

Opinions shall be adopted by a majority of XXX votes.

Mendimet miratohen me shumicën prej XXX votash.

11.

The opinion shall be delivered by the majority laid down in Article 148 (205) (2) of the Treaty in the case of decisions which the Council is required to adopt on a proposal from the Commission.

Mendimi merret me shumicën e përcaktuar në nenin 148 (205)(2) të Traktatit për rastet e vendimeve të marra nga Këshilli me propozim të Komisionit.

12.

Opinions shall be adopted by a majority of XXX votes, the votes of the Member States being weighted as provided in Article 148 (2) of the Treaty

Mendimet miratohen me një shumicë prej XXX votash të shteteve anëtare, të cilat vlerësohen siç parashikohet në nenin 148, pika 2 e Traktatit.

13.

(Within the Committee) The votes of (the representatives of) the Member States within the committee shall be weighted in the manner set out in that Article (as provided in Article 148 (2) of the Treaty).

Votat e (përfaqësuesve të) shteteve anëtare në Komitet vlerësohen sipas mënyrës së përcaktuar në atë nen, (siç parashikohet në nenin 148, pika 2 e Traktatit).

14.

The Chairman shall not vote.

Kryetari nuk voton.

15.

The opinion shall be recorded in the minutes; in addition, each Member State shall have the right to ask to have its position recorded in the minutes.

Mendimi regjistrohet në procesverbal; gjithashtu, çdo shtet anëtar ka të drejtë të kërkojë që qëndrimi i tij të regjistrohet në procesverbal.

16.

The Commission shall take the utmost account of the opinion delivered by the committee.

Komisioni merr parasysh maksimalisht mendimin e dhënë nga Komiteti.

17.

It shall inform the committee of the manner in which its opinion has been taken into account.

Ai informon Komitetin për mënyrën sesi është marrë parasysh mendimi i tij.

18.

The Commission shall adopt measures which shall apply immediately.

Komisioni miraton masa me zbatim të menjëhershëm.

19.

The Commission shall adopt the measures envisaged (and shall implement them immediately) if they are in accordance with the opinion of the committee.

Komisioni miraton masat e parashikuara (dhe i zbaton ato menjëherë), nëse përputhen me mendimin e Komitetit.

20.

However, if these measures are not in accordance with the opinion of the Committee, they shall forthwith be communicated by the Commission to the Council.

Megjithatë, nëse këto masa nuk përputhen me mendimin e Komitetit, ato i komunikohen menjëherë Këshillit nga Komisioni.

21.

If measures envisaged are not in accordance with the opinion of the Committee, or if no opinion is delivered, the Commission shall, without delay, submit to the Council a proposal relating to the measures to be taken.

Nëse masat e parashikuara nuk përputhen me mendimin e Komitetit ose për to nuk është dhënë mendim, Komisioni, menjëherë, i paraqet Këshillit një propozim në lidhje me masat që do të merren.

22.

In that event the Commission may defer application of the measures which it has adopted for not more than one month from the date of such communication.

Në këtë rast, Komisioni mund të shtyjë zbatimin e masave që ka miratuar për jo më shumë se një muaj nga data e njoftimit.

23.

The Council, acting by a qualified majority, may take a different decision within the time limit (referred to in the previous paragraph) (of one month).

Këshilli, me shumicë të cilësuar / të kualifikuar, mund të marrë një vendim të ndryshëm brenda afatit kohor, (të përcaktuar në paragrafin e mëparshëm) (prej një muaji).

24.

The Commission shall (may) defer application of the measures which it has decided for a period to be laid down in each act adopted by the Council (basic instrument), but which may in no case exceed three months from the date of communication.

Komisioni ka të drejtë (mund) të shtyjë zbatimin e masave të marra për një periudhë që përcaktohet në aktin e miratuar nga Këshilli (instrument kryesor), por që, në asnjë rast, nuk mund të kalojë tre muaj nga data e njoftimit.

25.

The Council shall act by a qualified majority.

Këshilli vendos me shumicë të cilësuar / të kualifikuar.

26.

If, on the expiry of a period to be laid down in each act to be adopted by the Council under this paragraph but which may in no case exceed three months from the date of referral to the Council, the Council has not acted, the proposed measures shall be adopted by the Commission, (save where the Council has decided against the said measures by a simple majority).

Nëse në përfundim të periudhës së përcaktuar në aktin që do të miratohet nga Këshilli sipas këtij paragrafi , por që, në asnjë rast, nuk mund të kalojnë tre muaj nga data e referimit në Këshill, Këshilli nuk ka vepruar, masat e propozuara miratohen nga Komisioni (me përjashtim të rasteve kur Këshilli vendos, me shumicë të thjeshtë, kundër këtyre masave).

27.

If the Council has not adopted any measures within XXX of the date on which the matter is referred to it, the Commission shall adopt the proposed measures and shall implement them immediately unless the Council has voted against the measures by a simple majority.

Nëse Këshilli nuk ka miratuar masa brenda XXX nga data e referimit të çështjes, Komisioni miraton masat e propozuara dhe i zbaton ato menjëherë, me përjashtim të rastit kur Këshilli ka votuar kundër masave me shumicë të thjeshtë.

28.

If the measures envisaged are not in accordance with the opinion of the committee, or if no opinion is delivered, the Commission shall, without delay, submit to the Council a proposal relating to the measures to be taken and shall inform the European Parliament.

Nëse masat e parashikuara nuk janë në përputhje me mendimin e Komitetit ose nëse për to nuk është dhënë asnjë mendim, Komisioni i paraqet menjëherë Këshillit një propozim në lidhje me masat që do të merren dhe njofton Parlamentin Evropian.

29.

If the European Parliament considers that a proposal submitted by the Commission pursuant to a basic instrument adopted in accordance with the procedure laid down in Article 251 of the Treaty exceeds the implementing powers provided for in that basic instrument, it shall inform the Council of its position.

Nëse Parlamenti Evropian çmon që një propozim i paraqitur nga Komisioni sipas një instrumenti kryesor, të miratuar në përputhje me procedurën e përcaktuar në nenin 251 të Traktatit, tejkalon kompetencat zbatuese të parashikuara në atë instrument kryesor, ai njofton Këshillin për qëndrimin e tij.

30.

The Council may, where appropriate in view of any such position, act by qualified majority on the proposal, within a period to be laid down in each basic instrument but which shall in no case exceed three months from the date of referral to the Council.

Këshilli, nëse është e nevojshme, me shumicë të cilësuar / të kualifikuar mund të vendosë për propozimin brenda një periudhe që përcaktohet në çdo instrument kryesor, por që, në asnjë rast, nuk kalon tre muaj nga data e njoftimit të Këshillit.

31.

If within that period the Council has indicated by qualified majority that it opposes the proposal, the Commission shall re-examine it. It may submit an amended proposal to the Council, re-submit its proposal or present a legislative proposal on the basis of the Treaty.

Nëse brenda kësaj periudhe Këshilli, me shumicë të cilësuar / të kualifikuar, tregon se e kundërshton propozimin, Komisioni e rishqyrton atë. Ai mund t'i paraqesë Këshillit një propozim të ndryshuar, mund të parashtrojë përsëri propozimin e tij ose një propozim legjislativ në bazë të Traktatit.

32.

If on the expiry of that period the Council has neither adopted the proposed implementing act nor indicated its opposition to the proposal for implementing measures, the proposed implementing act shall be adopted by the Commission.

Nëse në përfundim të kësaj periudhe Këshilli nuk ka miratuar aktin zbatues të propozuar dhe as nuk ka paraqitur kundërshtimin e tij për këto masa, akti zbatues i propozuar miratohet nga Komisioni.

33.

The Commission shall notify the Council and the Member States of any decision regarding safeguard measures.

Komisioni njofton Këshillin dhe shtetet anëtare për çdo vendim në lidhje me masat mbrojtëse.

34.

(It may be stipulated that) Before adopting this decision the Commission shall consult the Member States in accordance with procedures to be determined in each case.

(Mund të përcaktohet që) Përpara miratimit të këtij vendimi, Komisioni këshillohet me shtetet anëtare në bazë të procedurave që përcaktohen për secilin rast.

35.

Any Member State may refer the Commission's decision to the Council within a time limit to be determined in the act (within the basic instrument) in question.

Çdo shtet anëtar, brenda një afati kohor të përcaktuar në aktin (në instrumentin kryesor) në fjalë, mund të referojë në Këshill vendimin e Komisionit.

36.

The Council, acting by a qualified majority, may take a different decision within a time limit to be determined in the act (in the basic instrument) in question.

Këshilli, me shumicë të cilësuar / të kualifikuar, mund të marrë një vendim të ndryshëm brenda një afati kohor të përcaktuar në aktin (në instrumentin kryesor) në fjalë.

37.

The Council, acting by a qualified majority, may confirm, amend or revoke the decision adopted by the Commission.

Këshilli, me shumicë të cilësuar / të kualifikuar, mund të miratojë, të ndryshojë ose të revokojë vendimin e miratuar nga Komisioni.

38.

If the Council has not taken a decision within a time limit to be determined in the act in question, the decision of the Commission is deemed to be revoked.

Nëse Këshilli nuk ka marrë një vendim brenda afatit kohor të përcaktuar në aktin në fjalë, vendimi i Komisionit konsiderohet i revokuar.

39.

Alternatively, it may be stipulated in the basic instrument that the Council, acting by qualified majority, may confirm, amend or revoke the decision adopted by the Commission and that, if the Council has not taken a decision within the abovementioned time-limit, the decision of the Commission is deemed to be revoked.

Sipas rastit, në instrumentin kryesor mund të përcaktohet që Këshilli, me shumicë të cilësuar / të kualifikuar mund të miratojë, të ndryshojë ose të revokojë vendimin e miratuar nga Komisioni dhe, në rast se Këshilli nuk ka marrë një vendim brenda afatit kohor të lartpërmendur, vendimi i Komisionit konsiderohet i revokuar.

40.

Where reference is made to this paragraph, Articles XXX and XXX of Decision 1999/468/EC shall apply, having regard to the provisions of Article 8 thereof.

Në lidhje me këtë paragraf, nenet XXX dhe XXX të Vendimit 1999/468/KE zbatohen duke pasur parasysh dispozitat e nenit 8.

41.

The period laid down in Article XXX(XXX) of Decision 1999/468/EC shall be set at three months.

Periodha e parashikuar në nenin XXX(XXX) të Vendimit 1999/468/KE është tre muaj.

IX.4 Procedurat për dokumentacionin e organizatave të përbashkëta të tregut (bujqësisë)

1.

If by reason of imports or exports the Community market in one or more of the products listed in Article 1 experiences or is threatened with serious disturbances which may endanger the objectives set out in Article 39 of the Treaty, appropriate measures may be applied in trade with third countries until such disturbance or threat of disturbance has ceased.

Nëse për shkak të importeve ose të eksporteve tregu i Komunitetit në një ose më shumë produkte të përmendura në nenin 1 përballet ose kërcënohet nga çrregullime të rënda, që mund të rrezikojnë objektivat e përcaktuara në nenin 39 të Traktatit, në tregtinë me vendet e treta mund të zbatohen masa të përshtatshme, derisa çrregullimet të marrin fund ose të shmanget rreziku që ato përbëjnë.

2.

The Council, acting in accordance with the voting procedure laid down in Article 43 (2) of the Treaty on a proposal from the Commission, shall adopt detailed rules for the application of this paragraph and define the cases in which and the limits within which Member States may take protective measures.

Këshilli, duke vepruar në përputhje me procedurën e votimit të përcaktuar në nenin 43, pika 2 e Traktatit, me propozim të Komisionit, miraton rregullat e hollësishme për zbatimin e këtij paragrafi dhe përcakton rastet, si dhe afatet brenda të cilave shtetet anëtare mund të marrin masa mbrojtëse.

3.

If the situation mentioned in paragraph 1 arises, the Commission shall, at the request of a Member State or on its own initiative, decide upon the necessary measures; the measures shall be communicated to the Member States and shall be immediately applicable. If the Commission receives a request from a Member State, it shall take a decision thereon within twenty-four hours following receipt of the request.

Në rrethanat e përmendura në paragrafi n 1, Komisioni, me kërkesë të një shteti anëtar ose me nismën e vet, vendos për masat e nevojshme. Masat u njoftohen shteteve anëtare dhe janë menjëherë të zbatueshme. Nëse Komisioni merr një kërkesë nga një shtet anëtar, ai vendos për të brenda 24 orësh nga marrja e kërkesës.

4.

The measures decided upon by the Commission may be referred to the Council by any Member State within three working days following the day on which they were communicated. The Council shall meet without delay. It may amend or repeal the measures in question in accordance with the voting procedure laid down in Article 43 (2) of the Treaty.

Masat e marra nga Komisioni mund të referohen në Këshill nga çdo shtet anëtar brenda tri ditësh pune, pas njoftimit të tyre. Këshilli mbledhet menjëherë. Ai mund të ndryshojë ose të shfuqizojë masat në fjalë, sipas procedurës së votimit të përcaktuar në nenin 43, pika 2 e Traktatit.

5.

Save as otherwise provided in this Regulation, Articles 92,93 and 94 of the Treaty shall apply to the production of and trade in the products referred to in Article 1.

Përveç rasteve të parashikuara ndryshe në këtë rregullore, për prodhimin dhe tregtinë e produkteve të përmendura në nenin 1, zbatohen nenet 92, 93 dhe 94 të Traktatit.

6.

When a substantial price rise is recorded on the Community market and this situation is likely to continue, thereby disturbing or threatening to disturb the market, the necessary measures may be taken.

Nëse në tregun e Komunitetit është regjistruar një rritje e ndjeshme çmimesh dhe, ka të ngjarë, që kjo gjendje të vazhdojë, duke e çrregulluar tregun ose duke rrezikuar çrregullimin e tij, mund të merren masat e nevojshme.

7.

Tariff quotas for the products listed in Article 1 resulting from agreements concluded in the framework of the Uruguay Round trade negotiations shall be opened and administered in accordance with detailed rules adopted under the procedure laid down in Article 23.

Kuotat tarifore për produktet e dhëna në nenin 1 që rrjedhin nga marrëveshjet e lidhura në kuadër të Raundit të Uruguajt për negociatat tregtare, hapen dhe administrohen në përputhje me rregullat e hollësishme të miratuara sipas procedurës së përcaktuar në nenin 23.

8.

Quotas may be administered using one of the following methods or by a combination thereof:

Kuotat mund të administrohen duke përdorur njërin nga metodat e mëposhtme ose një kombinim të tyre:

9.

- method based on the order in which applications are submitted (on a 'first come, first served' basis),

- metoda e mbështetur në rendin e paraqitjes së aplikimeve ("i pari shërbehet i pari"),

10.

- method allocating quotas in proportion to the quantities requested when applications are submitted (using the 'simultaneous examination' method),

- metoda për shpërndarjen e kuotave në raport me sasi të kërkuara gjatë paraqitjes së aplikimeve (duke përdorur metodën e "shqyrtimit simultan"),

11.

- method based on traditional trade flows (using the 'traditional/new arrivals' method).

- metoda e bazuar në flukset e zakonshme tregtare (duke përdorur metodën e zakonshme: prurjet e reja).

12.

Other appropriate methods may be adopted. They must avoid any discrimination between the operators concerned.

Mund të miratohen edhe masa të tjera të nevojshme, të cilat duhet të shmangin çdo diskriminim ndërmjet operatorëve të interesuar.

13.

The method of administration adopted shall, where appropriate, give due weight to the supply requirements of the Community market and the need to safeguard the equilibrium of that market.

Metoda e miratuar e administrimit u jep rëndësinë e duhur kërkesave për furnizimin e tregut të Komunitetit dhe nevojës për mbrojtjen e ekuilibrit të tij.

14.

The general rules for the interpretation of the Common Customs Tariff and the special rules for its application shall apply to the tariff classification of products covered by this Regulation ; the tariff nomenclature resulting from the application of this Regulation shall form part of the Common Customs Tariff.

Rregullat e përgjithshme për interpretimin e Tarifës së Përbashkët Doganore dhe rregullave të veçanta për zbatimin e saj zbatohen për klasifikimin tarifor të produkteve të mbuluara nga kjo rregullore. Nomenklatura tarifore që rezulton nga zbatimi i kësaj rregulloreje është pjesë e Tarifës së Përbashkët Doganore.

15.

Save as otherwise provided in this Regulation or where derogation therefrom is decided by the Council acting by a qualified majority on a proposal from the Commission, the following shall be prohibited:

Përveç rasteve të parashikuara ndryshe në Rregullore ose kur Këshilli me shumicë të cilësuar / të kualifikuar, me propozim të Komisionit, vendos një përjashtim, do të ndalohen si më poshtë:

16.

- the levying of any customs duty or charge having equivalent effect,

- mbledhja e tarifave ose e detyrimeve doganore me efekt të njëjtë,

17.

- the application of any quantitative restriction or measure having equivalent effect.

- zbatimi i çdo kufizimi sasior ose mase me efekt të njëjtë.

18.

Any measure restricting the issue of import or export licences to a specific category of person shall be regarded as a measure having effect equivalent to a quantitative restriction.

Çdo masë që kufizon dhënien e lejeve të importit ose të eksportit për një kategori të veçantë personash, konsiderohet si masë me efekt të njëjtë me një kufizim sasior.

IX.5 Ndryshimet e objektivave

Kuptimi i ndryshueshmërisë së formulimit, kur ky i fundit ruan po të njëjtën domethënie, shpeshherë për gjuhë të ndryshme është specifik, prandaj edhe në dokumente nuk paraqitet uniform, sidomos po të merret parasysh vjetërsia e ndryshme e dokumenteve. Gjatë përkthimit të këtyre riformulimeve mbeten parësorë qëllimi dhe rregullat për formulimin në gjuhën shqipe.

Shprehjet e ndryshuara që rregullojnë ndryshimin ose anulimin e gjithë

rregullores juridike:

1.	Regulation (Directive, Decision...) XXX is hereby amended/ modified as follows:	Rregullorja (Direktiva, Vendimi...) XXX ndryshohet si vijon:
2.	Regulation (Directive, Decision...) XXX is hereby repealed.	Rregullorja (Direktiva, Vendimi...) XXX shfuqizohet.
3.	The following Regulations and Directives are hereby repealed:	Rregulloret dhe direktivat e mëposhtme shfuqizohen:
4.	Directive XXX shall cease to have effect/to apply on 31 December 1992.	Direktiva XXX nuk ka efekt (nuk zbatohet) pas datës 31 dhjetor 1992.
5.	Council Recommendation XXX shall cease to have effect as from the date on which this Directive is applied by the Member States.	Rekomandimi XXX i Këshillit nuk ka efekt nga data e zbatimit të kësaj direktive nga shtetet anëtare
6.	Regulation XXX shall be repealed with effect from the date of entry into force of this regulation.	Rregullorja XXX shfuqizohet nga data e hyrjes në fuqi të kësaj rregulloreje
7.	Regulation XXX shall be repealed with retroactive effect from 1 January 1995.	Rregullorja XXX shfuqizohet me efekt prapaveprues nga 1 janari 1995.

Gjatë anulimit mund të ndiqen ato pjesë të rregulloreve të anuluar dhe që janë në fuqi në rregulloret e tjera:

References made to the repealed Directive shall be construed (shall read) (shall be understood) as (being made) to this Directive (and should be read in accordance with the correlation table set out in Annex).	Referencat në direktivën e shfuqizuar interpretohen (lexohen) (kuptohen) si të bëra për këtë direktivë (dhe duhet të lexohen në përputhje me tabelën e përputhshmërisë, të përcaktuar në Shtojcë).
---	--

Shprehjet e ndryshuara që riformulojnë pjesë të rregullave juridike:

A. Ndryshimet e përgjithshme

Ndryshimi i përgjithshëm përdoret si hyrje për shumë ndryshime konkrete dhe shprehet me formulimin e mëposhtëm:

“(dispozitat e ndryshuara) ndryshohen si vijon/ si më poshtë:”

1.	Article 3 is amended/ reworded as follows: (a) paragraph 1 is replaced by the following: (b) paragraphs 2 and 3 become paragraphs 3 and 4;	Neni 3 ndryshohet (reformulohet) si vijon: a) pika 1 zëvendësohet si më poshtë: b) pikat 2 dhe 3 bëhen pikat 3 dhe 4;
2.	Annex I to Directive XXX, is hereby amended in accordance with the Annex to this Directive.	Shtojca I e Direktivës XXX ndryshohet në përputhje me Shtojcën e kësaj direktive.

B. Shfuqizimi pa kompensim

Shfuqizimi i vendimeve pa kompensim shprehet me formulimin:

“(Vendimi i ndryshuar) shfuqizohet.”

Në qoftë se dispozita e shfuqizuar është pjesë e dispozitës së lartpërmendur, atëherë përdoret formulimi:

“Në (dispozitën e lartpërmendur) shfuqizohet (dispozita e ndryshuar)”

Renditja eventuale numerike - shih paragrafin “Plotësimi”

1.	Articles 141, 142 and 143 (of Regulation XXX) are hereby repealed.	Nenet 141, 142 dhe 143 (të Rregullores XXX) shfuqizohen.
2.	Article 6 of Directive XXX shall be repealed as from 1 January 1993.	Neni 6 i Direktivës XXX shfuqizohet nga 1 janari 1993.
3.	Articles 7 and 11 are (hereby) deleted	Nenet 7 dhe 11 hiqen.
4.	in Article 13(2), point (c) shall be deleted	në nenin 13, pika 2, germa “c” hiqet
5.	in point (a) of Article 83, “in accordance with Article 66” shall be deleted	në nenin 83, pika “a” hiqet pjesa “në përputhje me nenin 66”
6.	Article 6 shall be deleted and Article 7 shall become Article 6.	Neni 6 hiqet dhe neni 7 bëhet neni 6.

C. Zëvendësimi

Zëvendësimi i vendimeve shprehet me formulimin:

“(vendimi i ndryshuar) zëvendësohet me:” dhe bashkëngjitet teksti i ri i vendimeve të ndryshuara.

Përjashtim bëjnë fjalët për të cilat përdoret formulimi:

“Fjala “(fjala e ndryshuar)” zëvendësohet me fjalën “(fjala e re)”.”

“Numri “(numri i ndryshuar)” zëvendësohet me numrin “(numri i ri)”.”

“Pjesëza “(pjesëza e ndryshuar)” zëvendësohet me pjesëzën “(pjesëza e re)”.”

Numrat dhe pjesëzat janë (njësoj si edhe pjesët e tjera të ndryshuara të tekstit) në kllapa.

Në qoftë se vendimi i zëvendësuar është pjesë e vendimit të mëparshëm, atëherë përdoret formulimi:

“Në (vendimin e mëparshëm) (vendimi i ndryshuar) zëvendësohet me:”

“Në (dispozitën e lartpërmendur) (dispozita e ndryshuar) zëvendësohet si vijon:”

dhe bashkëngjitet teksti i ri i ndryshimit të vendimit

1.	Article 47 shall be replaced by the following:	Neni 47 zëvendësohet si vijon:
2.	Article 56(2) shall be replaced by the following:	Neni 56 pika 2 zëvendësohet si vijon:
3.	in article 2 (b) and (f) are replaced by the following:	në nenin 2, gjerat “b” dhe “f” zëvendësohen si vijon:
4.	the first subparagraph of Article 118a(2) shall be replaced by the following:	në nenin 118 a, pika 2, nënparagrafi i parë zëvendësohet si vijon:
5.	the final part of point 5 shall be replaced by the following:	në pikën 5, pjesa e fundit zëvendësohet si vijon:
6.	the first indent of point 7 shall be replaced by the following:	në pikën 7, ndarja e parë zëvendësohet si vijon:
7.	item 4.2.1.1, amend to read:	Pika 4.2.1.1 ndryshohet si vijon:
8.	the title of Chapter 4 shall be replaced by the following:	Titulli i Kapitullit IV zëvendësohet si vijon:
9.	in Article 55, “43” shall be replaced by “42”	Në nenin 55, “43” zëvendësohet me “42”
10.	in paragraph 1, “ECU 105” is replaced by “ECU 95”	në paragrafi n 1, “105 ECU” zëvendësohet me “95 ECU”
11.	the following shall be substituted for paragraph 12 (c)	Paragrafi 12, germa “c” zëvendëson si më poshtë:
12.	the introductory sentence in Article 10(1) is hereby amended as follows:	Fjalja hyrëse e nenit 10, pika 1 ndryshohet si vijon:
13.	The reference to Articles 129 and 130 shall be replaced by a reference to Articles 198d and 198e.	Referenca në nenet 129 dhe 130 zëvendësohet me referencën në nenet 198d dhe 198e.

Në qoftë se kërkohet të ndryshohet vetëm një pjesë e fjalive ose disa fjalë, atëherë pjesa duhet zëvendësuar e plotë dhe aq sa është. Sipas këtij formulimi konsiderohen pjesë edhe parafjalët vetëm në rastet kur nuk bëjnë pjesë në formulimin e zëvendësuar të origjinalit.

Për shembull, në qoftë se në fjali thuhet se “Transporti kryhet vetëm me kontejnerë të miratuar” dhe shprehja “kontejnerë të miratuar” duhet zëvendësuar me “kontejnerë të përcaktuar në nenin 2”. Për këtë përdoret formulimi: “...me fjalën “në kontejnerët e miratuar” bëhet zëvendësimi me fjalët “në kontejnerët e përcaktuar në nenin 2”.”

Dhe asnjëherë:

“...fjalët “kontejnerët e miratuar” zëvendësojnë fjalët “kontejnerët e përcaktuar në nenin 2”.”

Njësoj veprohet edhe kur fjalia e ndryshuar shprehet “veprohet sipas numrit 46 paragrafi 1”

Qëllimi i plotësimit të ligjit është të zëvendësojë anulimin e nenit 46 me anulimin e nenit 46 a, dhe për këtë përdoret formulimi:

“...fjalët “sipas numrit 46 paragrafi 1” zëvendësohen me fjalët “sipas numrit 46a paragrafi 1”.”

dhe asnjëherë

“...fjalët “numër 46 paragrafi 1” të zëvendësohen me fjalët “numër 46a paragrafi 1”.”

Gjatë zëvendësimit të shprehjeve është e domosdoshme të merret parasysh lakimi në gjuhën shqipe dhe vendosja e kohëve. Në qoftë se, për shembull, në shqiptimin anglisht, janë zëvendësuar disa fjalë në shumë vende me fjalë të tjera, atëherë është e nevojshme që në formulimin e ndryshimit në gjuhën shqipe të mbahen parasysh rasat e ndryshme dhe të përdoret një zgjidhje e përshtatshme.

Për shembull, “In Article 15, “goods” is replaced by “products” in all cases.” duhet që në gjuhën shqipe sipas kontekstit të bëhet përkthimi si:

“Në nenin 15, në fjalinë e parë, fjala “mall” zëvendësohet me fjalën “prodhimi” dhe në fjalinë e dytë fjala “me mallin” zëvendësohet “me prodhimin”.” ose

“Në nenin 15 fjala “mall” zëvendësohet në të gjitha rastet me fjalën “prodhim” që i përgjigjet rastit të dhënë”.”

Për të njëjtat arsye, nganjëherë është e nevojshme që në përkthimin shqip të zëvendësohen me më shumë fjalë sesa në origjinal. Për shembull, formulimi “In Article 15, “goods” is replaced by “products”.” është e domosdoshme që përkthimi të bëhet “në nenin 15 nga fjalët “me të gjithë mallin e regjistruar me të cilin eksportuesi kalon kufirin” në zëvendësimin me fjalët “me të gjithë prodhimin e regjistruar me të cilin eksportuesi kalon kufirin”.”

D. Plotësimi

Në gjuhën shqipe bëjmë dallimin nëse teksti i përditësuar “futet” (brenda një teksti të përditësuar të caktuar) ose “plotësohet” (në fund të një teksti të përditësuar). Ndërkohë kuptimi në origjinal në këto raste nuk mund të shërbejë gjithmonë si një udhëzues i vetëm.

I. Në qoftë se dispozitat e reja plotësohen përpara ose midis dispozitave të së njëjtës kategori, atëherë përdoret njëra prej formulimeve për të cilat bëhet fjalë

më poshtë (sipas originalit):

“Futet - i ri (dispozitë e re eventualisht e emërtuar edhe me numra), e cila ka kuptimin:”

“Futen - të reja (dispozita të reja eventualisht të emëtuara dhe me numra), të cilat kanë kuptimin:”

“Për (dispozitat e mëposhtme) futet e re (dispozite e re, eventualisht e emërtuar me numra) e cila ka kuptimin:”

“Për (dispozitat e mëposhtme) futen të reja (dispozita të reja, eventualisht të emëtuara me numra), të cilat kanë kuptimin:”

Në (dispozita e mbivendosur) futet i ri (dispozita e re eventualisht me numër përkatës), që ka kuptimin:”

“Në (dispozitat e mbivendosura) futen të reja (dispozitat e reja, eventualisht me numra përkatës), të cilat kanë kuptimin:”

dhe shtohet teksti i dispozitës së plotësuar.

Plotësimi shprehshërë bëhet duke emërtuar me numra, sipas formulimit të mëposhtëm:

“Deri tani (dispozitat e renditura me numrat e vjetër) emërtohet (ose emërtohen si dispozita me numra të rinj).”

Për fjalitë, fjalët dhe numrat, përdoren këto formulime:

“Në fillim vendoset fjalia e re, e cila ka këtë kuptim:”

“Në fillim vendosen fjali të reja, të cilat kanë këtë kuptim:”

“Mbas fjalisë së mëparshme ose të fjalëve vendoset fjalia e re, e cila ka këtë kuptim:

“Mbas fjalisë së mëparshme ose të fjalëve vendosen fjalitë e reja, të cilat kanë këtë kuptim:

“Në (dispozita e mbivendosur) vend të (fjala ose fjalët) vendoset fjala (fjalët, numri, pjesëza)” xxx”.

II. Në qoftë se dispozita e re plotësohet me vendosjen e dispozitës të së njëjtës kategori, atëherë përdoret njëra nga formulimet e mëposhtme (sipas originalit):

“Dispozita e re, plotësohet (eventualisht me numër) dhe ka këtë kuptim: ”

“Dispozitat e reja, plotësohen (eventualisht edhe me numra) dhe kanë këtë kuptim: ”

Në këto raste nuk është e nevojshme të përkthehen fjalët “në fund”.

Në qoftë se me plotësimin është aplikuar dhe vendosja e numrave, atëherë përdoret formulimi:

“Teksti i deritanishëm konsiderohet si (emërtim i ri i dispozitave ekzistuese) dhe plotësohet me (dispozita të reja me emërtim numëror), të cilat kanë këtë kuptim:”

Shembull për të dalluar shprehjet “vendosje” dhe “plotësim”:

Neni i deritashëm X ka paragrafët 1 dhe 2, në vazhdim vendosen paragrafët 1a dhe 3-Paragrafi 1a vendoset në nen, ndërsa paragrafi 3 plotësohet.

Neni i deritanishëm X dhe paragrafi Y ka tri shkallëzime ose nënparagrafe, njëra fjali renditet në fund të nënparagrafit të parë dhe një nënparagraf i ri, i

cili duhet të vendoset midis nënparagrafit të deritanishëm dhe të nënparagrafit të dytë – për këtë përdoret formulimi “në nënparagrafin e parë plotësohet fjalia, e cila shprehet” dhe “mbas nënparagrafit të parë vendoset një nënparagraf i ri, i cili shprehet”

Fjala e vendosur në thonjëza duhet të përmbajë kryesisht tipin e dispozitës së plotësuar (“nen”, “paragraf”, “fjalë” ...) Në qoftë se në fjalinë e përmendur nuk gjendet shprehja përkatëse (si, për shembull, teksti anglisht përmban vetëm “the following” ose “the following text”), atëherë është e nevojshme që përkthimi në gjuhën shqipe të plotësohet sipas kuptimit të vërtetë dhe sipas kontekstit, domethënë sipas natyrës së dispozitës së vendosur. “The following (text)” më pas përkthehet si “kreu i ri, i cili ka kuptimin:”, “fjala e re, e cila ka kuptimin:” ose vetëm “fjalë”, duke shtuar “si më poshtë vijon”:

1.	the following shall be inserted:	shtohet teksti si vijon:
2.	the following Article (87a) shall be inserted:	shtohet neni (87a):
3.	in Article 15(2), there is inserted the following (new) point (g):	Në nenin 15 pika 2 shtohet germa “g” si më poshtë:
4.	after the words “XXX”, there are inserted the words “YYY”	pas fjalëve “XXX”, shtohen fjalët “YYY”
5.	a new point 5 shall be added, worded as follows:	pika 5 shtohet e formuluar si vijon:
6.	after point 4 a new point shall be added, worded as follows:	pas pikës 4 shtohet një pikë tjetër, e formuluar si më poshtë:
7.	Articles 8, 8a, 8b and 8c shall become respectively Articles 7, 7a, 7b and 7c.	Nenet 8, 8a, 8b dhe 8c bëhen përkatësisht nenet 7, 7a, 7b dhe 7c.
8.	In Article 92(3) the present point (d) shall become (e).	Në nenin 92 pika 3, germa “d” bëhet “e”.
9.	items “2.1.2.2, 2.1.2.3, and 2.1.2.4” are renumbered “2.1.2.1, 2.1.2.2 and 2.1.2.3” respectively	Pikat 2.1.2.2, 2.1.2.3 dhe 2.1.2.4 rinumërohen përkatësisht 2.1.2.1, 2.1.2.2 dhe 2.1.2.3
10.	the second subparagraph of Article 144 shall be supplemented by the following sentence:	Në nenin 144 nënparagrafi i dytë plotësohet me fjalinë e mëposhtme:
11.	the second subparagraph of Article 144 shall be supplemented by the following sentences:	Në nenin 144 nënparagrafi i dytë plotësohet me fjalitë e mëposhtme:
12.	paragraph 17 shall be renumbered 22, and the following shall be added thereto:	Paragrafi 17 rinumërohet 22 dhe shtohet si më poshtë:

13.	in the Article 31(1), “of 1994” shall be added at the end of the first indent	Në nenin 31 pika 1, “të 1994”, shtohet në fund të ndarjes së parë
14.	the following shall be added to point (r):	Germës “r” i shtohet teksti i mëposhtëm:
15.	The Annex shall become Annex I and the following point shall be added to paragraph 1:	Shtojca bëhet Shtojca I dhe paragrafit 1 i shtohet germa “e” e mëposhtme:
16.	Annexes II and III attached hereto shall be added to Directive 00/000/EEC.	Shtojcat II dhe III të bashkëlidhura, i shtohen Direktivës 00/000/KEE.

Në disa raste, korrigjimet kanë të bëjnë vetëm me disa versione konkrete, për shembull:

in point 8 (a) of the English version, “a List of published references” is replaced by “a bibliography”	në pikën 8 germa “a”, të versionit anglisht “a list of published references” zëvendësohet me “a bibliography”
---	---

Në disa raste, përkundrazi, aplikimi i ndryshimeve në disa variante përjashtohet. Për shembull, disa dispozita përcaktojnë ndryshimin “notes” dhe “Notën” që janë në rregulloren e parë në “notes bancaires” dhe “Bankënotën”. Në kuptimin anglisht është përdorur bashkimi “banknotes” dhe kjo dispozitë nuk ka asnjë kuptim për të. Në raste të tilla ndryshimi i bërë gjendet i përcaktuar në shënimin: “This amendment does not concern the English version”.

Në raste të tilla, gjatë përkthimit, duhet vepruar thjesht në mënyrë logjike, duke marrë për parim kryesor kuptueshmërinë e kontekstit në gjuhën shqipe. Në qoftë se në shprehjen fillestare është përdorur shprehja “bankënotë”, atëherë në atë vend bëhet shënimi “shënimi nuk përfshin kuptimin në gjuhën shqipe”. Kur nuk ka asnjë shënim, atëherë kryhet përkthimi tradicional i pjesës. Por shënimi “nuk i përket kuptimit anglisht” nuk mund të shmanget në asnjë rast.

Në këtë mënyrë, d.m.th. duke bërë shënimin “shënimi nuk përfshin kuptimin në gjuhën shqipe” – vazhdohet edhe në rastet e tjera, kur thënia nuk ka kuptim në përkthimin shqip.

IX.6 .Udhëzime

(Gjatë përkthimit të udhëzimeve duhet të kihet parasysh kapitujt që bëjnë fjalë për emërtimet e dokumenteve)

A. Udhëzime për traktatet

Emërtimet e plota të marrëveshjeve bazë të Bashkimit Evropian shkruhen me germa të mëdha që në fjalën e parë të emërimit. Shkurtimi **the Treaty**, i cili shfaqet në vazhdim të tekstit lidhur me udhëzimet që kanë të bëjnë me marrëveshjet përkatëse, në gjuhën shqipe përkthehen me fjalën **Traktat**, të shkruar me germa të mëdha në fillim të fjalës, por natyrisht kur kjo fjalë paraprihet ose shoqërohet nga një mbiemër, përemër ose grup përcaktorësh (p.sh., ky traktat, traktati i lartpërmendur, etj.) atëherë, gjithnjë në përputhje me rregullat gramatikore të shqipes, fjala shkruhet me “m” të vogël.

Sipas udhëzimeve për termat juridikë, përdoren germa të vogla (për shembull, në nenin 9 të Direktivës së Këshillit XXX, e cila së fundi është ndryshuar me Vendimin e Komisionit XXX...)

Sipas udhëzimeve për bisedat, marrëveshjet, për aktet e pjesëmarrjes, etj., gerrat e mëdha përdoren vetëm në rastet kur citohet i gjithë emërtimi i dokumentit, p.sh., në Aktin e pjesëmarrjes së Republikës Greke në Bashkimin Evropian.

1.	Directive A as amended/ modifi ed by Directive B	Direktiva A ndryshuar/ modifikuar nga Direktiva B.
2.	Directive A as last amended/modifi ed by Directive B	Direktiva A ndryshuar/modifikuar së fundmi nga Direktiva B.
3.	Directive X as amended/modifi ed Directive X as from time to time amended/ modified	Direktiva X ndryshuar/ modifikuar nga Direktiva X e ndryshuar/modifikuar herë pas here.
4.	Directive X and subsequent amendments (thereof / thereto / to it) Directive X and subsequent provisions amending it	Direktiva X dhe ndryshimet e saj vijuese. Direktiva X dhe dispozitat vijuese në ndryshim të saj.
5.	Directive X as repealed (and replaced) by Directive Y	Direktiva X shfuqizuar (dhe zëvendësuar) nga Direktiva Y.

Në qoftë se citohet i gjithë emërtimi i direktivës, për arsye thjeshtësimi, është më e përshtatshme që të ndahet me vizë emërtimi i direktivës nga shprehja “e ndryshuar së fundmi”.

B. Udhëzimet për pjesë të traktateve si dhe të vendimeve të veçanta.

Për emërtimin dhe aktet themeltare zakonisht referimi bëhet me fjalë dhe jo me numra:

1.	Title	Titull
2.	title of Directive XXX	titull i Direktivës XXX
3.	citation	Citim
4.	first and second citations	citim i parë dhe i dytë
5.	recital	Deklamim
6.	twenty-fifth recital	deklamimi i njëzetepeshtë
7.	recitals 11 and 12	deklamimi i njëmbëdhjetë dhe i dymbëdhjetë
8.	recitals 9 to 13	deklamimet nga i nënti deri në të trembëdhjetin
9.	the recitals / the statement of the reasons of the regulation XXX	deklamimet/deklarimi i arsyeve të Rregullores XXX

Për udhëzimet që kanë të bëjnë me vendime të veçanta vlejné rregullat e mëposhtme:

Në qoftë se udhëzimi jepet për të vetmin nivel të ndarjes së tekstit, atëherë emërtimet për ndarjet nuk shkurtohen (“në paragrafi n 4”)

Në qoftë se udhëzimet jepen për më shumë nivele të ndarjes së tekstit, atëherë shkurtimi bëhet nga “paragraf”, në “prg” dhe nga “germë” në “grm.” (“në prg. 4 grm. “a”)”). Emërtimet e tjera nuk shkurtohen.

iii) Niveli i ndarjeve zbatohet sipas renditjes së shkallëzuar.

Kur zbatohet ky model, atëherë fjalia dhe pjesa hyrëse mund të shmangen, pra përdoret një formulim i tipit “në fjalinë e parë neni 3 prg. 2”, ose “në pasqyrën e tretë neni 4 grm. “b”. Vetëm në një rast të tillë, pra kur ka përshkallëzim të referencave, për të lehtësuar kuptimin e udhëzimit, i cili paraqitet vetiu i ndërlikuar si pasojë e nënrenditjeve, mund të mos merret parasysh rregulli.

iv). Por, thyerja e këtij rregulli nuk lejohet më, sapo reshtin citimet me renditje të shkallëzuar.

Tekstet fillestare dhe kryesisht ato më të hershmet ndodh që shumë terma i rrudhin te një fjalë e vetme, te “zbatim” (**provisions**). Shpeshherë kjo është e tepruar dhe për këtë këshillohet të vërehet mirë termi përkatës në origjinal. Në qoftë se termi “zbatim” do të merrte në gjuhën shqipe funksion polivalent, atëherë kjo do të rriste mundësinë e interpretimit të frazës, çka është e dëmshme në gjuhën legjislative. Po ashtu, duhet shmangur përsëritja e tepruar dhe e panevojshme si në raste të tilla:

“zbatimi i direktivës X që ka të bëjë me ... për...”,

“zbatimi i nenit përkatës X” (aplikim që nuk përmbahet në nenin X),

“zbatimi paraqitur në nenin X” (d.m.th. aplikim që nuk përfshihet në nenin X, por duke e ushtruar, kundërshtohet neni X),

“zbatimi sipas nenit X” (d.m.th. aplikimi që rrjedh në bazë të nenit X)

Fjala “zbatim” përdoret gjithashtu dhe në ato raste kur fjalia fillon me shkurtime, si p.sh.:

“Zbatimi i nenit 1 prg. 3 shtrihet edhe për persona të përmendur në kreun II të

direktivave të dhëna”

“Për shembull:

“Nga neni 3 grm. b) direktiva 92/144/EHS, rezulton se marrës i ndihmës mund të jetë vetëm personi fizik”.

1.	article 2	neni 2
2.	article 2 (1)	neni 2, paragrafi 1
3.	article 2 (a)	neni 2, germa “a”
4.	article 2 (1) (a)	neni 2, paragrafi 1, germa “a”
5.	article 2 (1) (a) (i)	neni 2, paragrafi 1, germat “a” “i”
6.	article 2a	neni 2a
7.	article 2 (2) and (3)	neni 2, paragrafët 2 dhe 3
8.	articles 2 (2) and 3	neni 2, paragrafi 2 dhe neni 3
9.	articles 2 and 4	nenet 2 dhe 4
10.	articles 2 to 5	nenet 2 deri në 5
11.	paragraphs 1, 2, 3, 4 and 6	Paragrafët 1, 2, 3, 4 dhe 6
12.	in cases falling under subparagraphs (b), (c) or (d)	në rastet e parashikuara nga nënparagrafët b, c ose d
13.	the first and second indents of the first subparagraph of Article 5 (1) of Regulation (EEC) No 1837/80	ndarja e parë dhe e dytë e nënparagrafit të parë të pikës 1 të nenit 5 të Rregullores (KEE) nr 1837/80
14.	the second subparagraph of article 43 (2) (f) of Directive 86/635/EEC	Nënparagrafi i dytë i germës “f” të pikës 2 të nenit 43 të Direktivës 86/635/KEE
15.	in the third subparagraph of Article 2 (1)	Në nënparagrafin e tretë të pikës 1 të nenit 2
16.	in the first and second sentences of the first subparagraph of Article 7 (1)	në fjalinë e parë dhe të dytë të nënparagrafit të pikës 1 të nenit 7

Në qoftë se kërkohet të aplikohet një rregullore e caktuar juridike ose pjesë të veçanta të saj (shtojca, protokolle), atëherë emërtimi i kësaj rregulloreje ose i një pjese të saj, i bashkëngjitet asaj rregulloreje në mënyrë konkrete (pa marrë parasysh renditjen në origjinal) dhe gjuhësisht kjo bëhet në rasën gjinore dhe pa parashtesa.

1.	Article 189b of the Treaty	Neni 189b i Traktatit
----	----------------------------	-----------------------

2.	the second subparagraph of article 43 (2) (f) of Directive 86/635/EEC	Nënparagrafi i dytë i germës “f” të pikës 2 të nenit 43 të Direktivës 86/635/KEE
3.	Annex I point 21.1	Shtojca I, pika 21.1
4.	Chapter 1 of Directive X Annex B	Kapitulli 1 i Shtojcës B të Direktivës X

Në qoftë se kundërshtohet për disa aplikime të rregulloreve, atëherë për arsye stilistike duhet që ky kundërshtim të fillojë me shtojcat:

... as referred to in Annex I, Chapter V (4) to this Regulation	... siç përmendet në... kapitullin V, sipas pikës 4, shtojcës I të kësaj rregulloreje
---	---

Përdorimi i fjalës “ky/kjo (nen, direktivë, etj.)”

Orientimi i dhënë në të njëjtin tekst ose në një pjesë të tij (nen, paragraf, shtojcë, udhëzim, direktivë, etj.) dhe që zakonisht shprehet në formën “direktiva e dhënë” - “**this Directive**”, është e domosdoshme që të përkthehet vetëm atëherë kur mendohet të bëhet ndonjë ndryshim; përdoret përemri “kjo direktivë”.

Orientimet që lidhen me një tekst tjetër nga i pranishmi ose për një pjesë të tij dhe të cilave u referohet forma “**that / the said / the above mentioned Directive**”, përkthehen me anë të fjalës “i dhënë” ose “e lartpërmendur” (“direktiva e dhënë”, direktiva e lartpërmendur”, etj.).

Orientimet në shënimet e fraksionuara

1.	OJ No L 300, 19.11.1994, p. 86.	Gazeta Zyrtare nr. L 300, 19.11.1994, fq. 86
2.	OJ No 35, 19.4.1964, p. 753/64.	Gazeta Zyrtare nr. 35, 19.4.1964, fq. 753/64
3.	OJ No C 139, 5.6.1989, pp. 23 and 31.	Gazeta Zyrtare nr. C 139, 5.6.1989, fq. 23 dhe 31.
4.	See page 23 in this Official Journal.	Shih faqen 23 në këtë Gazetë Zyrtare
5.	OJ No C 84, 28.3.1991, p. 9 and amendment forwarded on 13 December 1991.	Gazeta Zyrtare nr. C 84, 28.3.1991, fq. 9 dhe ndryshimi i dërguar më 13 dhjetor 1991
6.	OJ No C 284, 12.11.1990, p. 80, and Decision of 12.2.1992 (not yet published in the Official Journal).	Gazeta Zyrtare nr. C 284, 12.11.1990, fq. 80 dhe vendimi i datës 12 shkurt 1992 (ende i pabotuar në Gazetën Zyrtare)

7.	Opinion submitted/ delivered on 12 December 1975 (not yet published in the Official Journal).	mendim i paraqitur/ dhënë më 12 dhjetor 1975 (ende i pabotuar në Gazetën Zyrtare).
8.	Assent of 28/29.1.1998.	pëlqim i datës 28/29. 1. 1998
9.	Opinion of the European Parliament of 18 December 1997 (OJ C 14, 19.1.1998), Council Common Position of 9 March 1998 (OJ C 135, 30.4.1998, p. 7) and Decision of the European Parliament of 30 April 1998 (OJ C 152, 18.5.1998). Council Decision of 19 May 1998.	mendim i Parlamentit Evropian i datës 18 dhjetor 1997 (Gazeta Zyrtare C 14, 19.1.1998), Qëndrim i Përbashkët i Këshillit i datës 9 mars 1998 (Gazeta Zyrtare C 135, 30.4.1998, fq. 7) dhe Vendim i Parlamentit i datës 30 prill 1998 (Gazeta Zyrtare C152, 18.5.1998). Vendim i Këshillit i datës 19 maj 1998
10.	OJ No L 281, 1.11.1975, p. 1. Regulation last amended by Regulation (EEC) No 3653/90 (OJ No L 362, 27.12.1990, p. 28).	Gazeta Zyrtare nr. L 281, 1.11.1975, fq. 1. Rregullore e ndryshuar së fundmi nga Rregullorja (KEE) nr 3653/90 (Gazetë Zyrtare nr. L 362, 27.12.1990, fq. 28).
11.	OJ No L 316, 31.10.1992, p. 19. Directive as amended by Directive 94/74/EC (OJ No L 365, 31.12.1994, p. 46).	Gazeta Zyrtare nr. L 316, 31.10.1992, fq. 19. Direktivë e amenduar nga Direktiva 94/74/KE (Gazeta Zyrtare nr. L 365, 31.12.1994, fq. 46).
12.	OJ No L 181, 4.7.1986, p. 16, as subsequently amended.	Gazeta Zyrtare nr. L 181, 4.7.1986, fq. 16, e ndryshuar si vijon:

IX.7 Përlllogaritjet dhe përcaktimet

Përlllogaritjet

1) Shenjat e pikësimit në udhëzuesin e tekstit

Në qoftë se përlllogaritja shprehet me një fjali përmbledhëse, atëherë ajo përndiqet nga dy pika, si në shembujt vijues:

“Nga përdorimi i këtyre masave, shteti anëtar, si të jetë këshilluar me Komisionin, mund t’i përjashtojë disa nga format e kreditit, të cilat plotësojnë kushtet e mëposhtme:” “Lirohen nga taksat këto mallra:”

Në qoftë se përlllogaritja jepet e plotë dhe menjëherë, pa shprehje të tjera shoqëruese, atëherë nuk është e nevojshme të përdoren dy pika. *“Organi që përgjigjet për kontrollin fiton me pjesëmarrjen e kërkuar (...),*

mund të bëjë kërkesë (...),

mund të zgjedhë ksomblat që do të analizohen (...)."

2) Shenjat e pikësimit në pjesët përbërëse të llogaritjes.

Pjesa e parë përbërëse e llogaritjes mund të fillojë me germë të madhe:

kur shprehja mbaron me pikë;

kur llogaritja përbën së paku një fjali.

Pjesët përbërëse të llogaritjeve përfundojnë si më poshtë:

me presje, në qoftë se këto pjesë përbërëse janë fjali jo të plota;

me vizë, në qoftë se disa prej përbërësve të llogaritjeve janë fjali të plota ose përmbajnë së paku disa nga përbërësit e llogaritjeve.

Në qoftë se përbërësit e llogaritjeve janë ndërtuar me më shumë fjali, atëherë mund të përdoret në fund një vizë, kur përbërësit ndiqen nga pjesa e fjalisë që rilidhet me pjesën e parë dhe përmbyll citimin ose me pikë, kur me përbërësin e fundit merr fund edhe citimi në tërësi.

Në qoftë se llogaritja paraqitet në fund të fjalisë, atëherë shtojca e fundit mbyllet me pikë.

Për shembull.:

"Normat e cilësisë përcaktohen për:

lulet e prera dhe ambalazhi për buqetat ose për qëllime zbukurimi, që janë të freskëta, numër 06.03 A kuota e përbashkët doganore,

gjethet, degët dhe pjesët e tjera të bimëve të freskëta, numër 06.04 A II, që kanë tarifa të njëjta doganore."

"1. Në qoftë se dispozitat juridike të shoqërisë nuk janë të përcaktuara mëvetësisht, atëherë rregullat e vlefshme për shtetet mike mbeten të vlefshme për fushat e mëposhtme:

kuotat dhe kushtet me anë të të cilave drejtohen marrëveshjet për transportin;

vëllimet dhe përmasat e automjeteve;

kërkesat për transportimin e kategorive të caktuara të mallit, sidomos për mallrat e rrezikshme, për ushqimet që prishen shpejt, për kafshët e gjalla, etj

kohët e drejtimit të automjetit dhe të pushimit;

taksa nga vlera e shtuar në shërbimet e transportit. Në këtë fushë, për shërbimet e paraqitura në shtojcën 1 të kësaj direktive, bën fjalë neni 2, prg. 1, grm. a) udhëzimi i Këshillit 77/388/EHS."

3) Llogaritjet në fillim të paragrafit

Në qoftë se pas llogaritjeve vijon përfundimi i paragrafit të fjalisë, atëherë është e nevojshme që ky përfundim të kalojë në një paragraf të kufizuar, natyrisht duke pasur kujdes që të mos shkëputet rrjedha logjike e gjithë strukturës komunikuese. P.sh.:

Where

(a) ...

(b) ...

(c) ...

the consumer shall have the right to pursue remedies against the grantor of credit.

Konsumatori ka të drejtë të kërkojë mbulimin e dëmit nga kredidhënësi (dorëzani) për rastet kur:

...

...

...

B. Përcaktimi

Për përcaktimet e shkruara janë të vlefshme rregullat e përmendura më sipër. Shprehjet e përcaktuara shkruhen gjithmonë me thonjëza dyfishe (të vendosura gjithnjë në pozicion të epërm) dhe germa nistore e fjalës nuk është germë e madhe. Kjo do të thotë se paragrafi, ndryshe nga udhëzimi për paragrafin e mëparshëm, mund të mbyllet nga fjalë që germën nistore e ka germë të vogël. Kjo mënyrë e të shkruarit është e domosdoshme, pasi mundëson dallimin e rasteve kur nevojitet që fjalja përcaktuese të shkruhet me germë të madhe, si për shembull: “Metoda Erikson”.

Formulimet e përcaktuara standarde janë:

a) “Në kontekstin e kësaj direktive kuptojmë:

“automjet” - çdo lloj automjeti që vihet në lëvizje me motor me ndezje, i prodhuar për qarkullim rrugor, me ose pa karrocë, që ka së paku katër rrota dhe me një shpejtësi maksimale mbi 25 km/orë;

“me tipin e motorit me ndezje” - gjithnjë sipas direktivës 70/156/EHS, neni 9a, këtu mund të përcaktohet homologimi i mëvetësisë teknike.”

b) “Për qëllimet e kësaj direktive përdoren:

“mjetet financiare” - këtu nënkuptohen mjetet e përmendura në paragrafin B të shtojcës së direktivës 93/22/ES;

“portofoli tregtar” institucioni përbëhet prej:...,

IX.8 Dispozita përfundimtare

Zbatimi i dispozitave për direktivat dhe për disa vendime

1.	Member States shall bring into force (adopt) the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive ... before (not later than) 1 March 1997. ... as from 1 March 1997. ... within 24 months of its entry into force / adoption / notification.	Shtetet anëtare miratojnë ligjet, rregulloret dhe dispozitat e nevojshme administrative për të siguruar përputhshmërinë me këtë direktivë. ...përpara (jo më vonë se) data 1 mars 1997. ... që nga data 1 mars 1997 ...brenda 24 muajve që nga hyrja në fuqi/ miratimi/shpallja
2.	Member States shall take measures necessary to comply...	Shtetet anëtare marrin masat e nevojshme për të siguruar përputhshmërinë me...
3.	Member States shall amend their national provisions to comply ...	Shtetet anëtare ndryshojnë dispozitat e tyre kombëtare për të siguruar përputhshmërinë me...

4.	The Commission shall inform the other Member States thereof.	Komisioni informon shtetet e tjera anëtare.
5.	Member States shall (, after consulting the Commission), adopt and publish the (laws, regulations and administrative) provisions necessary to comply with this Directive by 1 March 1997 at the latest.	Shtetet anëtare (pas këshillimit me Komisionin) miratojnë dhe botojnë (ligjet, rregulloret dhe dispozitat administrative të nevojshme për të siguruar përputhshmërinë me këtë direktivë jo më vonë se data 1 mars 1997
6.	Not later than 1 March 1996 Member States shall adopt and publish the provisions necessary to comply with this Directive not later than 1 March 1997.	Shtetet anëtare miratojnë dhe botojnë jo më vonë se data 1 mars 1996 dhe përpara datës 1 mars 1997, dispozitat e nevojshme për të siguruar përputhshmërinë me këtë direktivë.
7.	They shall (forthwith) inform the Commission thereof.	Ato njoftojnë (menjëherë) Komisionin.
8.	They shall apply these measures from (not later than) 1 January 1997.	Ato vënë në zbatim këto masa që nga (jo më vonë se) data 1 janar 1997.
9.	They shall apply these measures 18 months after the date of the entry into force of this Directive.	Këto masa vihen në zbatim 18 muaj pas datës së hyrjes në fuqi të kësaj direktive.
10.	When Member States adopt these provisions, they shall contain a reference to this Directive or be accompanied by such reference on the occasion of their official publication.	Me miratimin e këtyre dispozitave, shtetet anëtare i referohen kësaj direktive ose i shoqërojnë këto dispozita me një referencë të botimit të direktivës në Gazetën Zyrtare.
11.	The methods of making such a reference shall be laid down by the Member States.	Mënyrat për të bërë një referencë të tillë përcaktohen nga vetë shtetet anëtare.
12.	Member States shall communicate to the Commission the text of the (main) provisions of national law, whether laws, regulations or administrative provisions, which they adopt in the field governed by this Directive.	Shtetet anëtare do t'i komunikojnë Komisionit tekstin e dispozitave (kryesore) të së drejtës së brendshme, qofshin këto rregullore ose dispozita administrative që miratohen në fushën që rregullon kjo direktivë.

12a	Member States shall communicate to the Commission the text of the (main) provisions of national law which they have already adopted or are to adopt in the field governed by this Directive.	Shtetet anëtare i komunikojnë Komisionit tekstin e dispozitave (kryesore) të së drejtës së brendshme, që kanë miratuar apo do të miratojnë në fushën që rregullon kjo direktivë.
13.	... and a correlation table between this Directive and the national provisions adopted.	tabelën e përputhshmërisë midis direktivës dhe dispozitave kombëtare të miratuara.
14.	(As soon as this Directive has entered into force / been notified,) Member States shall also inform the Commission, in sufficient time for it to submit its comments, of any draft (major) laws, regulations or administrative provisions which they intend to adopt in the field covered by this Directive.	(Me hyrjen në fuqi / shpalljen e kësaj direktive,) Shtetet anëtare, brenda një kohe të mjaftueshme, njoftojnë Komisionin, që ai të paraqesë komentet e tij për çdo projektligj (të rëndësishëm), rregullore ose dispozitë administrative që do të miratohet në fushën që mbulon Direktiva.
15.	Member States shall immediately inform the Commission of the measures taken pursuant to this Directive.	Shtetet anëtare informojnë menjëherë Komisionin për masat e marra në përputhje me këtë direktivë.
16.	The Member States shall notify the Commission and the other Member States of the provisions under which they make use of the authorization granted in Article 1.	Shtetet anëtare njoftojnë Komisionin dhe shtetet e tjera anëtare për dispozitat sipas të cilave ato ushtrojnë autorizimin e dhënë në nenin 1.
17.	The Commission shall publish (in the <i>Official Journal of the European Communities</i>) and keep up to date...	Komisioni boton (në <i>Gazetën Zyrtare të Komuniteteve Evropiane</i>)... dhe përditëson...
18.	The Member States and the Commission shall cooperate closely to ensure that this Decision is complied with.	Shtetet anëtare dhe Komisioni bashkëpunojnë ngushtë për të siguruar zbatimin e këtij vendimi.

19.	The Member States shall, in close cooperation with the Commission, take all necessary measures to ensure that this Decision is applied.	Shtetet anëtare, në bashkëpunim të ngushtë me Komisionin, marrin masat e nevojshme për të siguruar zbatimin e këtij vendimi.
20.	The Member States (and the Commission) shall take all measures necessary for the implementation of this Decision.	Shtetet anëtare (dhe Komisioni) marrin të gjitha masat e nevojshme për ekzekutimin e këtij vendimi.
21.	Member States shall take the necessary measures to comply with the provisions of this Framework Decision by 1 April 2001.	Shtetet anëtare marrin masat e nevojshme për të siguruar përputhshmërinë me dispozitat e Vendimit Kuadër deri më 1 prill 2001.
22.	Member States shall transmit to the General Secretariat of the Council, the Commission of the European Communities and... (the European Central Bank) the text of the provisions transposing into their national law the obligations imposed on them under this Framework Decision.	Shtetet anëtare i kalojnë Sekretariatit të Përgjithshëm të Këshillit, Komisionit të Komuniteteve Evropiane dhe ... (Bankës Qendrore Evropiane) tekstin e dispozitave, që transpozojnë në të drejtën e brendshme detyrimet që rrjedhin nga Vendimi Kuadër.
23.	On the basis of this information, the Council will, by 1 April 2003 at the latest, assess the extent to which Member States have complied with this Framework Decision.	Mbi bazën e kësaj informate, Këshilli vlerëson maksimalisht, deri më 1 prill 2003, shkallën e përputhshmërisë me Vendimin Kuadër*, të siguruar nga shtetet anëtare.
24.	An evaluation, notably also of the practical application of the provisions of this Framework decision, shall be carried out by 1 January 2002 at the latest	Një vlerësim për zbatimin në praktikë të dispozitave të Vendimit Kuadër*, do të kryhet jo më vonë se data 1 janar 2002.
25.	Regulation XY shall continue to apply to ...	Rregullorja XY vazhdon të zbatohet në..

Dispozita për njoftimet dhe analizat

1.	The Commission shall submit to the Council, ëithin six years from the date of notifi cation of this Directive, a report on...	Komisioni i paraqet Këshillit, brenda gjashtë vjetësh nga data e shpalljes/njoftimit së kësaj direktive, një raport për...
2.	The Commission shall submit, on a yearly basis, a progress report on the implementation of... to the European Parliament and the Council.	Komisioni paraqet çdo vit një raport progresi për zbatimin e ...të Parlamentit Evropian dhe Këshillit.
3.	(Not less frequently than) Every three years, and for the fi rst time not later than 31 December 2000, the Council, acting on the basis of a report and, where appropriate, a proposal from the Commission, shall examine XXX and, acting unanimously after consulting the European Parliament, shall adopt the necessary measures.	(Të paktën) Çdo tre vjet dhe, për herë të parë, jo më vonë se data 31 dhjetor 2000, Këshilli, mbi bazën e një raporti dhe, kur shihet e arsyeshme, të një propozimi nga Komisioni, shqyrton XXX dhe, duke vepruar njëzëri pas këshillimeve me Parlamentin Evropian, merr masat e nevojshme.
4.	The report by the Commission and the examination by the Council shall take into account the proper functioning of the internal market and the wider objectives of the Treaty.	Raporti i Komisionit dhe shqyrtimi i Këshillit marrin parasysh funksionimin e duhur të tregut të brendshëm dhe objektivat e përgjithshme të Traktatit.
5.	Not later than 31 December 1993 the Commission shall present to the Council a progress report on the implementation of this Directive and shall, where appropriate, submit proposals...	Jo më vonë se data 31 dhjetor 1993, Komisioni i paraqet Këshillit një raport progresi për ekzekutimin/zbatimin e kësaj direktive dhe, kur e shih të arsyeshme, i paraqet propozimet...

6.	Member States shall communicate to the Commission, every two years, a report on the application of the system introduced.	Çdo dy vjet, shtetet anëtare i komunikojnë Komisionit një raport për zbatimin e sistemit të vendosur.
----	---	---

Dispozitat që kanë të bëjnë me aktet e organeve të përbashkëta në kuadrin e marrëveshjeve me vendet e treta.

1.	Decision No 2/88 of the EEC-XY Joint Committee shall apply in the Community.	Vendimi nr. 2/88 i Komitetit të Përbashkët KEE-XY zbatohet në Komunitet.
2.	The measures provided for in Recommendation No .../.. of the ACP-EC Council of Ministers XXX shall apply in the Community.	Masat e parashikuara në Rekomandimin Nr. .../... të Këshillit të Ministrave XXXX AKP_KE zbatohen në Komunitet.
3.	The text of the Recommendation is attached to this Decision.	Teksti i Rekomandimit i bashkëlidhet Vendimit.
4.	The ACP States, the Member States and the Community shall be bound, each to the extent to which it is concerned, to take the measures necessary to implement this Decision.	Vendet AKP, shtetet anëtare dhe Komuniteti detyrohen, sipas shkallës së interesit, të marrin masat e nevojshme për zbatimin e këtij vendimi.

Dispozita që kanë të bëjnë me marrëveshjet

1.	The Community shall be represented in XXX set up by Article 5 of the Agreement by the Commission assisted by representatives of the Member States.	Komuniteti përfaqësohet në XXX ngritur sipas nenit 5 të Marrëveshjes nga Komisioni, me praninë e përfaqësuesve të shteteve anëtare.
2.	The Agreement XXX (between the Community and...) are hereby approved on behalf on the (European) Community	Marrëveshja XXX (midis Komunitetit dhe...) miratohet në emër të Komunitetit (Evropian)
3.	...between the Community, of the one part, and A, of the other part...	...ndërmjet Komunitetit, nga njëra anë, edhe A, nga ana tjetër...

4.	...and (together with) the protocols and declarations annexed thereto ...	...dhe (së bashku me) protokollet dhe deklaratat e shtuara në to...
5.	...and the declarations attached to the Final Act...	...dhe deklaratat bashkëlidhur Aktit Përfundimtar...
6.	...and the exchange of letters relating hereto...	... dhe shkëmbimi i letrave lidhur me këtë ...
7.	The text of the Agreement is attached/annexed to this Regulation.	Teksti i Marrëveshjes i bashkëlidhet kësaj rregulloreje.
8.	The text of the acts referred to in the first paragraph are attached/annexed to this Decision.	Teksti i akteve të përmendura në paragrafin e parë i bashkëlidhet këtij vendimi.
9.	The President of the Council is hereby authorised to designate the person(s) empowered to sign the Agreement in order to bind the Community.	Presidenti i Këshillit autorizohet të emërojë personin (ose personat) e autorizuar të nënshkruajnë marrëveshjen detyruese për Komunitetin.
10.	The President of the Council shall, on behalf of the Community, give the notification provided for in Article A of the Agreement.	Në emër të Komunitetit, Presidenti i Këshillit bën njoftimin e parashikuar në nenin A të Marrëveshjes.
11.	The President of the Council shall deposit the acts as provided for in Article X of the Agreement.	Presidenti i Këshillit depoziton aktet, siç parashikohet në nenin X të Marrëveshjes.
12.	The President of the Council shall take the measures necessary for the exchange of instruments provided for in Article X of the Agreement.	Presidenti i Këshillit merr masat e nevojshme për shkëmbimin e instrumenteve ligjore të parashikuara në nenin X të Marrëveshjes.

13.	(the plenipotentiaries) who, having exchanged their full powers, found in good and due form, have agreed upon the following provisions:	(të plotfuqishmit) pasi kanë këmbyer plotfuqitë e tyre të sjella në formën e duhur, kanë rënë dakord për dispozitat e mëposhtme.
-----	---	--

14.

This Treaty, drawn up in a single original in the ... and ... languages, all X (both) texts being equally authentic, shall be deposited in the archives of the Government of ..., which shall transmit a certified copy to each of the Governments of the other signatory States.
Ky traktat, i hartuar në një ekzemplar unik në gjuhëtdhe, në tekste njëloj autentike, depozitohet në arkivat e Qeverisë së..., që i kalon një kopje të certifikuar secilës prej qeverive të shteteve nënshkruese.

15.

This Agreement is drawn up in duplicate in the ... and ... languages, each of these texts being equally authentic.
Kjo marrëveshje është hartuar në duplikat në gjuhët ...dhe, në tekste njëloj autentike.

16.

Done at ... on the ... in a single original, in the ... and ... languages, each text being equally authentic, such original remaining deposited in the archives of the General Secretariat of the Council of the European Union.
Nënshkruar në ...më ...në një ekzemplar të vetëm, në gjuhët ... dhe ...në tekste njëloj autentike. Ekzemplari mbetet i depozituar në arkivat e Sekretariatit të Përgjithshëm të Këshillit të Bashkimit Evropian

17.

Done at ... on ... in a single original in the ...and ... languages, all texts being equally authentic, such original being deposited in the archives of the General Secretariat of the Council of the European Union. The Secretary-General shall forward a certified copy thereof to each Member State.
Nënshkruar në ... më ..., në një ekzemplar të vetëm, në gjuhët ... dhe ...në tekste njëloj autentike. Ekzemplari mbetet i depozituar në arkivat e Sekretariatit të Përgjithshëm të Këshillit të Bashkimit Evropian. Sekretari i Përgjithshëm i kalon një kopje të certifikuar të këtij ekzemplari çdo shteti anëtar.

18.

Done at ... on the ... in a single original in the ... and ... languages, each of these texts being equally authentic, shall be deposited in the archives of the General Secretariat of the Council of the European Union.

Nënshkruar... më..., në një ekzemplar të vetëm, në gjuhën ...dhe ..., në tekste njëloj autentike. Ekzemplari mbetet i depozituar në arkivat e Sekretariatit të Përgjithshëm të Këshillit të Bashkimit Evropian.

19.

This Agreement, drawn up in a single original in the ... and ... languages, each of these texts being equally authentic, shall be deposited in the archives of the General Secretariat of the Council of the European Union, which shall transmit a certified copy to each of the Governments of the signatory States.

Kjo marrëveshje, e hartuar në një ekzemplar të vetëm në gjuhën ...dhe ..., të gjitha tekstet janë njëloj autentike. Një ekzemplar i tillë depozitohet në arkivat e Sekretariatit të Përgjithshëm të Këshillit të Bashkimit Evropian, i cili u paraqet një kopje të certifikuar qeverive të shteteve nënshkruese.

20.

The original of the present Convention, in the ... and ... languages, each version being equally authentic, shall be deposited with the depositary government, which shall transmit certified copies thereof to all States that have signed it or deposited instruments of accession to it.

Ekzemplari i kësaj konvente në gjuhën ...dhe ... në tekste njëloj autentike, depozitohet në qeverinë depozituese, e cila u kalon kopje të certifikuara të tij të gjitha shteteve që e kanë nënshkruar ose që kanë depozituar instrumentet e aderimit.

21.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries have hereunto set their hands.

Të Plotfuqishmit e nënshkruar firmosin Konventën në prani të të gjithëve.

22.

In witness whereof, the undersigned plenipotentiaries have affixed their signatures below this convention.

Të Plotfuqishmit e nënshkruar vënë inicialet në fund të kësaj konvente.

23.

In witness whereof the undersigned have signed this Amendment.

Të Plotfuqishmit firmosin këtë amendim në prani të të gjithëve.

24.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries, being duly authorized to that effect, have signed the present Convention.

Të Plotfuqishmit e nënshkruar, që janë autorizuar për këtë qëllim, firmosin këtë konventë.

Dispozita që kanë të bëjnë me vlefshmërinë dhe veprueshmërinë

1.	This Regulation (Directive, Decision, Joint Action, Framework Decision) shall enter into force on 9 January 1998.	Kjo rregullore (direktivë, vendim, Veprim i Përbashkët, Vendim Kuadër) hyn në fuqi më 9 janar 1998.
2.	This Regulation shall enter into force on the day of its publication in the <i>Official Journal of the European Communities</i> .	Kjo rregullore hyn në fuqi në ditën e botimit në <i>Gazetën Zyrtare të Komuniteteve Evropiane</i> .
3.	This Regulation shall enter into force on the day following that of its publication in the <i>Official Journal of the European Communities</i> .	Kjo rregullore hyn në fuqi një ditë pas botimit në <i>Gazetën Zyrtare të Komuniteteve Evropiane</i> .
4.	This Regulation shall enter into force on the third day following its publication in the <i>Official Journal of the European Communities</i> .	Kjo rregullore hyn në fuqi tri ditë pas botimit në <i>Gazetën Zyrtare të Komuniteteve Evropiane</i> .
5.	It shall apply as from 1 January 1982.	Zbatohet që nga data 1 janar 1982.
6.	It shall apply from 1 January 1982 until 1 January 1987.	Zbatohet nga data 1 janar 1982 deri më 1 janar 1987.
7.	It shall expire on 31 September 1995.	Shfuqizohet më 31 shtator 1995.
8.	It shall apply until 31 December 1992.	Zbatohet deri më 31 dhjetor 1992.
9.	It shall apply from 1 July 1989 with the exception of Articles 15 and 16, which shall be applied as from the entry into force of this Regulation.	Zbatohet që nga data 1 korrik 1989, me përjashtim të neneve 15 dhe 16, që zbatohen me hyrjen në fuqi të kësaj rregulloreje.

10.	It shall apply from 1 July 1995, with the exception of Articles 1, 2 and 3, which shall apply immediately.	Zbatohet që nga data 1 korrik 1995, me përjashtim të neneve 1, 2 dhe 3, që zbatohen menjëherë.
11.	It shall apply from the first day of the month following its entry into force.	Zbatohet nga dita e parë e muajit pasardhës të muajit të hyrjes në fuqi.
12.	However, Member States may, after consulting the Commission, postpone the application of Article 5 until 31 December 1986.	Megjithatë, shtetet anëtare, pas konsultimeve me Komisionin, shtyjnë zbatimin e nenit 5 deri më 31 dhjetor 1986.
13.	Regulation A shall cease to have effect when this Regulation enters into force.	Rregullorja A pushon veprimin me hyrjen në fuqi të kësaj rregulloreje.
14.	This decision shall enter into force on the third day following its publication in the <i>Official Journal of the European Communities</i> .	Ky vendim hyn në fuqi ditën e tretë pas botimit në <i>Gazetën Zyrtare të Komuniteteve Evropiane</i>
15.	This Decision shall take effect (enters into force) on the day following its adoption	Ky vendim ka efekt (hyn në fuqi) një ditë pas miratimit.
16.	This Decision shall apply from 15 October 2000.	Ky vendim zbatohet që nga data 15 tetor 2000.
17.	This Common Strategy shall apply from 10 June 2000.	Strategjia e përbashkët zbatohet që nga data 10 qershor 2000.
18.	It may be prolonged, reviewed and, if necessary, adapted by the European Council on the recommendation of the Council.	Ajo mund të zgjatet, të rishikohet dhe, kur është e nevojshme, të miratohet nga Këshilli Evropian bazuar në rekomandimin e Këshillit.
19.	This Common Position shall take effect on 1 July 1998.	Qëndrimi i përbashkët vepron që nga data 1 korrik 1998.

Dispozitat që kanë të bëjnë me shpalljen ose publikimin (**shih gjithashtu edhe dispozitat që lidhen me vlefshmërinë dhe veprueshmërinë**)

This Decision (Common Strategy, Joint Action, Common Position) shall be published in the Official Journal.	Ky vendim (strategjia e përbashkët, veprimi i përbashkët, qëndrim i përbashkët) botohet në Gazetën Zyrtare
--	--

IX.9 Datimi dhe nënshkrimi

Datimi ka paraqitjen e mëposhtme:

1.	Done at Brussels (Luxembourg, Frankfurt am Main), 12 October 1992.	Nënshkruar në Bruksel (Luksemburg, Frankfurt mbi Main), më 12 tetor 1992.
2.	This Decision was considered and adopted by the High Authority at its meeting on 25 June 1954.	Ky vendim u mor në shqyrtim dhe u miratua nga Autoriteti i Lartë në mbledhjen e datës 25 qershor 1954.

Nënshkrimi

Institucioni në emër të të cilit është nënshkruar akti

1.	For the Council	Për Këshillin
2.	For the Commission	Për Komisionin
3.	For the European Parliament	Për Parlamentin Evropian
4.	For the High Authority	Për Autoritetin e Lartë
5.	On behalf of the Governing Council of ECB	Në emër të Këshillit Drejtues të BQE-së
6.	For and on behalf of the General Council	Për dhe në emër të Këshillit të Përgjithshëm
7.	For and on behalf of the Governing Council	Për dhe në emër të Këshillit Drejtues
8.	For the government	Për qeverinë...
9.	For the ACP-E(E)C Council of Ministers	Për Këshillin e Ministrave të AKP(E)E (para vitit '93)
10.	By the ACP- E(E)C Committee of Ambassadors	Për Komitetin e Ambasadorëve AKP-K(E)E
11.	For the Association Council	Për Këshillin e Asociimit

12.	For the Cooperation Council	Për Këshillin e Bashkëpunimit
13.	For the (EEA) Joint Committee	Për Komitetin e Përbashkët (ZEE) (Zona Ekonomike Evropiane)

Emri i personit nënshkrues sipas origjinalit (në këtë pikë patjetër duhet të ketë përjashtim nga dispozita e Drejtshkrimit të Shqipes që sugjeron se emrat e përveçëm të huaj të shkruhen me grafi dhe sipas shqiptimit shqip).

Funksioni i personit nënshkrues

1.	The President	Presidenti
2.	The Vice-President	Zëvendëspresidenti
3.	Member of the Commission	Anëtar i Komisionit
4.	The President of the ECB	Presidenti i BQE-së

X. DISA TERMINOLOGJI TË PËRGJITHSHME

X.1. Emërtimi i dokumenteve bazë

1.	Treaty establishing the European Community of Coal and Steel (ECSC Treaty)	Traktati Themelues i Komunitetit Evropian të Qymyrit dhe të Çelikut (Traktati i KEQÇ)
2.	Treaty of Paris	Traktati i Parisit
3.	Treaty establishing the European Community (EC Treaty)	Traktati Themelues i Komunitetit Evropian (Traktati i KE-së) (1.11.1993)
4.	Treaty establishing the European Economic Community (EEC Treaty)	Traktati Themelues i Komunitetit Ekonomik Evropian (Traktati i KEE) (1.11.1993)
5.	Treaty establishing the European Atomic Energy Community (EAEC Treaty, Euratom Treaty)	Traktati Themelues i Komunitetit Evropian të Energjisë Atomike (Traktati KEEA, Traktati Euratom)
6.	Treaties of Rome	Traktatet e Romës
7.	Treaties establishing the European Communities	Traktatet Themeluese të Komuniteteve Evropiane
8.	Treaty on European Union (EU Treaty)	Traktati i Bashkimit Evropian (Traktati i BE-së)
9.	Maastricht Treaty / Treaty of Maastricht	Traktati i Matriktit
10.	Amsterdam Treaty / Treaty of Amsterdam	Traktati i Amsterdimit
11.	Treaty establishing a Single Council and a Single Commission of the European Communities (Merger Treaty)	Traktati Themelues i Këshillit të Përbashkët dhe Komisionit të Përbashkët të Komuniteteve Evropiane (Traktati i Shkrirjes ose i Bashkimit)
12.	Single European Act (SAE)	Akti Unik Evropian (AVE)

13.	Treaty between the AAA (Member States of the European Union) and the BBB, concerning the accession of the BBB to the European Union (to the European Economic Community and the European Atomic Energy Community)	Traktati midis AAA-së (shteteve anëtare të Bashkimit Evropian) dhe BBB-së, në lidhje me anëtarësimin e BBB-së në Bashkimin Evropian (në Komunitetin Ekonomik Evropian dhe Komunitetin Evropian të Energjisë Atomike)
14.	Treaty concerning the accession of the BBB to the European Union	Traktati për anëtarësimin e BBB-së në Bashkimin Evropian
15.	Treaty of Accession from 19.. / 19.. Accession Treaty	Traktati i anëtarësimit që nga 19...
16.	Treaty of Accession of BBB	Traktati i pranimit të BBB-së
17.	Act concerning the conditions of accession of the BBB and the adjustments to the Treaties (on which the European Union is founded)	Akti për kushtet e pranimit të BBB-së dhe ndryshimet në traktatet (mbi të cilat bazohet themelimi i Bashkimit Evropian)
18.	Act concerning the conditions of accession and the adjustments to the Treaties	Akti për kushtet e anëtarësimit dhe të ndryshimeve në traktatet..
19.	Act of Accession from 19.. / 19.. Act of Accession	Akti i anëtarësimit nga 19...
20.	Act of Accession of BBB	Akti i anëtarësimit të BBB-së
21.	Protocol on the statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank	Protokolli për Statutin e Sistemit Evropian të Bankave Qendrore, si dhe i Bankës Qendrore Evropiane
22.	Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank	Statuti i Sistemit Evropian të Bankave Qendrore, si dhe i Bankës Qendrore Evropiane
23.	Protocol on the statute of the Court of Justice of the ... Community	Protokoll për Statutin e Gjykatës së Drejtësisë të Komunitetit.
24.	Europe Agreement establishing an association between the European Communities and their Member States, of the one part, and the CCC, of the other part	Marrëveshje evropiane që vendos asocimin midis Komuniteteve Evropiane dhe shteteve të tyre anëtare, nga njëra anë, dhe CCC-së, nga ana tjetër

25.	Fourth ACP-CE Convention of Lomé	Konventa e Katërt AKP-KE në Lomé
-----	----------------------------------	----------------------------------

X.2. Emërtimi i disa publikimeve

1.	Official Journal of the European Communities (OJ; OJ EC)	Gazeta Zyrtare e Komuniteteve Evropiane (FZ; FZ KE)
2.	...L series / C series / S series	... seria S / seria C / seria S
3.	Reports of Cases before the Court of Justice and the Court of the First Instance (European Court Report, ECR)	Raportet e çështjeve në Gjykatën e Drejtësisë dhe të Gjykatës së Shkallës së Parë. Raporti i Gjykatës Evropiane, (RGjE)

X.3. Emërtimi i shteteve anëtare të Bashkimit Evropian (dhe renditja e tyre))

1.	the Kingdom of Belgium (Belgium)	Mbretëria e Belgjikës (Belgjika)
2.	the Kingdom of Denmark (Denmark)	Mbretëria e Danimarkës (Danimarka)
3.	the Federal Republic of Germany (Germany)	Republika Federale e Gjermanisë (Gjermania)
4.	the Hellenic Republic (Greece)	Republika Greke (Greqia)
5.	the Kingdom of Spain (Spain)	Mbretëria e Spanjës (Spanja)
6.	the French Republic (France)	Republika Franceze (Franca)
7.	Ireland	Irlanda
8.	the Italian Republic (Italy)	Republika Italiane (Italia)
9.	the Grand Duchy of Luxembourg (Luxembourg)	Dukati i Madh i Luksemburgut (Luksemburg)
10.	the Kingdom of the Netherlands (the Netherlands)	Mbretëria e Holandës (Holanda)
11.	the Republic of Austria (Austria)	Republika e Austrisë (Austria)
12.	the Portuguese Republic (Portugal)	Republika Portugeze (Portugalia)
13.	the Republic of Finland (Finland)	Republika e Finlandës (Finlanda)
14.	the Kingdom of Sweden (Sweden)	Mbretëria e Suedisë (Suedisë)
15.	the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland (the United Kingdom)	Mbretëria e Bashkuar e Britanisë së Madhe dhe e Irlandës së Veriut (Mbretëria e Bashkuar)

Në qoftë se emërtimet e këtyre shteteve anëtare ose të disa prej tyre janë renditur në tabelë në vijimësi sipas radhës (pra në rend alfabetik gjithnjë duke u bazuar në emërtimin e tyre në gjuhë ndërkombëtare – dhe ky kriter përdoret në rastet kur nuk janë të gjitha shtetet anëtare), atëherë edhe në përkthimin shqip respektohet e njëjta renditje, d.m.th. nuk rirenditen sipas alfabetit të shqipes mbi emërtimet e përkthyer.

Në qoftë se emërtimet e shteteve anëtare ose të vendeve të tjera renditen në mënyrë individuale në secilën gjuhë (pra gjithnjë sipas rendit alfabetik të emërtimeve në gjuhët përkatëse), atëherë renditja në përkthim bëhet sipas organizimit alfabetik të gjuhës shqipe.

Në qoftë se emërtimet e shteteve janë të renditura sipas kriterit që ngjitur me secilin emërtim është vendosur një numër ose një germë, atëherë kjo renditje merret e mirëqenë dhe nuk lejohet të ndryshohet.

X.4. Emërtimi i gjuhëve zyrtare te shteteve evropiane (dhe renditja e tyre)

1.	English	Anglisht
2.	Danish	Danisht
3.	Finnish	Finlandisht
4.	French	Frëngjisht
5.	Irish / Gaelic	Irlandishte (gaelike)
6.	Italian	Italisht
7.	German	Gjermanisht
8.	Dutch	Holandisht
9.	Portuguese	Portugalisht
10.	Greek	Greqisht
11.	Spanish	Spanjisht
12.	Swedish	Suedisht

Në qoftë se janë të emërtuara disa gjuhë, atëherë renditja e tyre bëhet jo më sipas originalit, por sipas alfabetit të gjuhës shqipe.

X.5. Përdorimi i shkurtimeve dhe i akronimeve.

Në gjuhën angleze dhe në tekste të ndryshme përdoren shpesh shkurtime të ndryshme, të cilat në gjuhën shqipe nuk janë të përhapura, prandaj edhe përdorimi i tyre do ta vështirësonte të kuptuarit e tekstit. Shkurtime të tilla, nëse nuk janë ndërkombëtarisht të njohura, nuk duhen aplikuar si të fjalëpërfjalshme në tekstin shqip. Por, edhe kur të zëvendësohen këto shkurtime, duhet pasur parasysh që shkurtime të përkatëse në gjuhën shqipe të jenë përgjithësisht të përdorshme apo të miratuara si terminologji e detyruar. Merren si shkurtime të vlefshme të shqipes edhe rastet e propozuara për miratim terminologjik. Midis shkurtimeve që mund të përdoren në tekstet

shqipe bëjnë pjesë:

1.	SME (SMEs)	Ndërmarrjet e vogla dhe të mesme
2.	MEP (MEPs)	Anëtar/e i/e Parlamentit Evropian
3.	NCB (NCBs)	Banka(t) Qendrore Kombëtare
4.	CEEC (CEECs)	Shtetet e Evropës Qendrore dhe Lindore
5.	NIS	Ish-republikat e pavarura sovjetike
6.	EUA	Njësia Evropiane e Auditimit/Kontabilitetit

Të ashtuquajturat shkurtime legislative shërbejnë për të zëvendësuar lidhjet shumëfjalëshe ose disa fjalë njëra pas tjetrës, kur këto fjalë apo lidhje fjalësh synohet të përdoren edhe në tekste të tjera. Forma grafike e shkurtimeve duhet të formulohet sikundër paraqitet më poshtë (germa të vogla/të mëdha, thonjëza, kllapa):

signatories of the Treaty on the non-proliferation of nuclear weapons, hereinafter referred to as "the Treaty"	Nënshkruesit e Traktatit për Mospërhapjen e Armëve Bërthamore, (në vijim do të emërtohet "Traktati")
public access to documents of the Committee of the Regions (hereinafter "the Committee")	qasja publike në dokumentet e Komitetit të Rajoneve, (në vijim "Komiteti")

X.6. Njësitë monetare

1.	unit of account	njësia e kontabilitetit
2.	European unit of account (EUA)	Njësia Evropiane e Kontabilitetit
3.	European Currency Unit (ECU/ecu)	Monedha e Përbashkët Evropiane (ECU/ecu)
4.	euro (EUR)	euro, EUR

X.7. Kuptimi i shprehjeve latine në gjuhën shqipe

Shprehjet latine shfaqen më shpesh në tekstet në gjuhën angleze. Këto shprehje, gjatë përkthimeve, zakonisht, zëvendësohen me shprehjet ekuivalente shqipe, në bazë të kuptimit që kanë ose duke u nisur edhe nga versionet e përkthyer në gjuhë të tjera të huaja. Më poshtë jepen shembuj të

disa shprehjeve të zakonshme latine (përpos një shprehjeje frënge), si dhe përkthimet përkatëse në gjuhën shqipe:

<i>ex officio</i>	sinonim “by right of office”, (me të drejtën që ia lejon posti)
<i>bona fide</i>	në mirëbesim
<i>a posteriori</i>	aposteriori (që pranohet si rregull empirik, i vërtetuar)
<i>a priori</i>	apriori (që merret e mirëqenë)
<i>mutatis mutandis</i>	zbatohet njësoj me ndryshimet e nevojshme
<i>de jure</i>	de jure (ligjërisht)
<i>de facto</i>	de fakto (faktikisht)
<i>pro rata</i>	i/e gjerë (pro rata basis)
<i>i. e. (id est)</i>	d.m.th.
<i>e. g. (exempli gratia)</i>	p.sh.
<i>i.a. (inter alia)</i>	midis të tjerash
<i>force majeure (vis maior)</i>	forca madhore

Mbeten të shkruara në gjuhën latine ato shprehje që edhe në gjuhët e tjera janë po ashtu latinisht, si për shembull “*ad hoc*” apo “*modus vivendi*”.

X.8. Të ndryshme

Në tekstet në gjuhën angleze mund të gjenden edhe shprehje të tjera që kanë një dënduri përdorimi, prandaj është me rëndësi të ndiqet njëformësia në përkthimin e tyre në gjuhën shqipe. Këto shprehje ndërtojnë në përgjithësi terminologjinë e përgjithshme të ligjërimit në aktet ligjore të Komunitetit Evropian. Disa nga këto shprehje paraqiten si në vijim:

1.	applicant country	shteti aplikant që bën kërkesën
2.	by the way of derogation from	duke u shmangur nga (duke kërkuar përjashtimin nga...)
3.	derogation	derogim (shmangie, përjashtim)
4.	laws, regulations and administrative provisions	ligje, rregullore dhe dispozita administrative
5.	Member State	shtet anëtar
6.	national law; national provisions	E drejta e brendshme; dispozitat kombëtare
7.	non-member country; third country	shtet joanëtar, shtet i tretë

8.	notwithstanding	pavarësisht nga
9.	texts of provisions of national law	tekstet e dispozitave të ligjit të brendshëm (kombëtar)
10.	without prejudice to	pa e cenuar

Shtojcë 1

DREJTORIA E PËRGJITHSHME DHE FORMAT E TJERA TË KOMISIONEVE

Drejtoria e përgjithshme e vjetër

Directorate-General I – External Relations : Commercial Policy and Relations with North America, the Far East, Australia and New Zealand	Drejtoria e Përgjithshme I – Marrëdhëniet me jashtë: Politika tregtare dhe marrëdhëniet me Amerikën e Veriut, Lindjen e Largët, Australinë dhe Zelandën e Re
Directorate-General IA – External Relations : Europe and the New independent States, Common Foreign and Security Policy and External Missions	Drejtoria e Përgjithshme IA: – Marrëdhëniet me jashtë: Evropa dhe shtetet e pavarura rishtazi, politika e përbashkët e jashtme dhe e sigurisë, si dhe misionet e jashtme
Directorate-General IB – External Relations : Southern Mediterranean, Middle and Near East, Latin America, South and South-East Asia and North-South Cooperation	Drejtoria e Përgjithshme IB:– Marrëdhëniet me jashtë: Mesdheu Jugor, Lindja e Mesme dhe e Largët, Amerika Latine, Azia Jugore dhe Juglindore, dhe bashkëpunimi Veri – Jug
Directorate-General II – Economic and Financial Affairs	Drejtoria e Përgjithshme II: - Çështjet ekonomike dhe financiare
Directorate-General II (FOS) – Financial Operations Service	Drejtoria e Përgjithshme II:– Shërbimet e operacioneve financiare
Directorate-General III – Industry	Drejtoria e Përgjithshme III:– Industria
Directorate-General IV – Competition	Drejtoria e Përgjithshme IV: – Konkurrenca
Directorate-General V – Employment, Industrial Relations and Social Affairs	Drejtoria e Përgjithshme V: – Punësimi, marrëdhëniet industriale dhe çështjet sociale
Directorate-General VI – Agriculture	Drejtoria e Përgjithshme VI: – Bujqësia
Directorate-General VII – Transport	Drejtoria e Përgjithshme VII: – Transporti

Directorate-General VIII – Development (External Relations and Development Cooperation with Africa, the Caribbean and the Pacific – Lomé Convention)	Drejtoria e Përgjithshme VIII: – Zhvillimi (Marrëdhëniet me jashtë dhe bashkëpunimi për zhvillim me Afrikën, Karaibet dhe vendet e Paqësorit – Konventa e Lomesë)
Directorate-General IX – Personnel and Administration	Drejtoria e Përgjithshme IX: – Personeli dhe adminstrata
Directorate-General X – Information, Communication, Culture and Audiovisual Media	Drejtoria e Përgjithshme X: – Informata, komunikimi, kultura dhe media audiovizive
Directorate-General XI – Environment, Nuclear Safety and Civil Protection	Drejtoria e Përgjithshme XI: – Mjedisi, siguria bërthamore dhe mbrojtja civile
Directorate-General XII – Science, Research and Development	Drejtoria e Përgjithshme XII: – Shkenca, kërkimi dhe zhvillimi
Directorate-General XIII – Telecommunications, Information Market and exploitation of research	Drejtoria e Përgjithshme XIII: – Telekomunikacioni, tregu i informacionit dhe shfrytëzimi i kërkimeve
Directorate-General XIV – Fisheries	Drejtoria e Përgjithshme XIV: – Peshkimi
Directorate-General XV – Internal Market and Financial Services	Drejtoria e Përgjithshme XV: – Tregu i brendshëm dhe shërbimet financiare
Directorate-General XVI – Regional Policy and Cohesion	Drejtoria e Përgjithshme XVI: – Politika rajonale dhe kohezioni
Directorate-General XVII – Energy	Drejtoria e Përgjithshme XVII: – Energjia
Directorate-General XVIII – Credit and Investments	Drejtoria e Përgjithshme XVIII: – Kreditimi dhe Investimet
Directorate-General XIX – Budgets	Drejtoria e Përgjithshme XIX: – Buxhetet
Directorate-General XX – Financial Control	Drejtoria e Përgjithshme XX – Kontrolli financiar
Directorate-General XXI – Customs and Indirect Taxation	Drejtoria e Përgjithshme XXI – Doganat dhe tatimi i tërthortë (jo i drejtpërdrejtë)
Directorate-General XXII – Education, Training and Youth	Drejtoria e Përgjithshme XXII: – Arsimi, trajnimi dhe rinia

Directorate-General XXIII – Enterprise Policy, Distributive Trades, Tourism and Cooperatives	Drejtoria e Përgjithshme XXIII – Politika e sipërmarrjes, e tregtive shpërndarëse, turizmi dhe kooperativat
Directorate-General XXIV – Consumer policy and Consumer Health Protection	Drejtoria e Përgjithshme XXIV – Politika për konsumatorin dhe mbrojtjen e shëndetit të konsumatorit

Drejtoria e përgjithshme e re

Agriculture Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme e Bujqësisë
Competition Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme eKonkurrencës
Economic and Financial Affairs Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme e Çështjeve Ekonomike dhe Financiare
Education and Culture Directorate- General	Drejtoria e Përgjithshme e Arsimit dhe e Kulturës
Employment and Social Affairs Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme e Punësimit dhe e Çështjeve Sociale
Energy and Transport Directorate- General	Drejtoria e Përgjithshme e Energjisë dhe e Transportit
Enterprise Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme e Sipërmarrjes
Environment Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme e Mjedisit
Fisheries Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme e Peshkimit
Health and Consumer Protection Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme e Mbrojtjes së Konsumatorit dhe e Shëndetit
Information Society Directorate- General	Drejtoria e Përgjithshme e Shoqërisë së Informacionit
Internal Market Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme eTregut të Brendshëm
Justice and Home Affairs Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme e Drejtësisë dhe e Çështjeve të Brendshme
Regional Policy Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme ePolitikës Rajonale
Research Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme e Kërkimeve
Taxation and Customs Union DirectorateGeneral	Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe e Doganave

Development Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme e Zhvillimit
Enlargement Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme e Zgjerimit
External Relations Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme e Marrëdhënieve me Jashtë
Trade Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme e Tregtisë
Budget Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit
Financial Control Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme e Kontrollit Financiar
Personnel and Administration Directorate-General	Drejtoria e Përgjithshme e Personelit dhe Administratës

Formacione të reja

Joint Service for External Relations (RELEX)	Shërbimi i Përbashkët për Marrëdhëniet me Jashtë (RELEX)
Task Force for the Accession Negotiation (TFAN)	Taskforca për negociatat e anëtarësimit (TFAN)
Secretariat-General of the Commission	Sekretariati i Përgjithshëm i Komisionit
Legal Service	Shërbimi Juridik
Spokesman's Service	Shërbimi i Zëdhënësit
Press and Communication Service	Shërbimi i Shtypit dhe i Komunikimit
Statistical Office (Eurostat)	Zyra e Statistikave (Eurostat)
Euratom Supply Agency	Agjencia Furnizuese Euratom
Informatics Directorate	Drejtoria Informatike
Security Office	Zyra e Sigurisë
Joint Interpreting and Conference Service	Shërbimi i Njësuar i Përkthimeve dhe i Konferencave
Translation Service	Shërbimi i Përkthimit
Forward Studies Unit	Njësia për Studime Pararendëse
Inspectorate-General	Inspektorati i Përgjithshëm
European Community Humanitarian Office (ECHO)	Zyra Humanitare e Komunitetit Evropian (ECHO)
Joint Research Centre	Qendra e Përbashkët e Kërkimeve
European Anti-Fraud Office (OLAF)	Zyra Evropiane për Luftën kundër Mashtrimeve (ZLKM)

Publications Office, Office for Publications	Zyra për publikimet
--	---------------------

Shtojcë 2

Termet e gjeneruar së fundi nga përkthimet e ACQUIS 2015

Shqip	Anglisht
Termi në gjuhën shqipe	Termi në gjuhën angleze
rrjedhim logjik	corollary
lëvizje dytësore	secondary movements
status i viktimave	standing of victims
çështje penale	criminal proceedings
autori i veprës	offender
situata ndërkuftare	cross-border situations
veprat penale të terrorizmit	terrorist offences
kushtet themelore të pritjes	material reception conditions
veprimtari informative	intelligence activities
grup hetimor	investigation team
legjislacioni kombëtar	national law
zbulim informacioni	disclosure of information
vepër penale bazë	predicate offence
privim i përhershëm nga pronësia	deprivation of property
pasuri	item of property
heqje lirie	custodial sentence
ligji penal material	substantive criminal law
shtetas i vendeve të treta	third-country national
punë e detyruar	domestic servitude
leje për transit	transit accepts
pajtueshmëri	compliance
parimi i moskthimit	principle of non-refoulement
mandat-arrest	arrest warrant
dispozitë me liri veprimi	discretionary provision
dënime të pezulluara	suspended sentences

fuqi zbatuese	legally enforceable
vendim izolimi	custodial sentence
shtet dënues	issuing State
shtet zbatues	executing State
lirim me kusht	conditional release
kërkim-shpëtim	search and rescue
pritat për përmbytjet	flood containment
veshje mbrojtëse kundër depërtimit të gazeve	gas tight suits
zonë rreziku	hot zone
barrierë e padepërtueshme nga uji	watertight barrier
themelim (biznesi)	establishment
dhënie kontrate	contract award
brenda organizatës	in-house
pezullim	standstill
shqyrtim	review
lëngëzim	leaching
gardh mbrojtës	ring-fenced
material	substantive
ndërlaboratorik	inter-laboratory
rëndësi për tregun	market relevance
shkallë distilimi	distillation range
mosveprim	lack of action
zgjidhje ligjore	remedy
transpozim	transposition
brenda Komunitetit	intra-Community
pabarazi	disparity
parandalues	dissuasive
aksion i pakuotuar	unquoted share
kontrata me afat	futures
barrëlindje	maternity leave
ekspozim në vendin e punës	occupational exposure
vazhdim i pagesës	maintenance of a payment

të ardhurat për sëmundje	sick pay
lëndë e parë	feedstock
celulozë	pulp
furnaltë	blast furnace
karakteristikë	datum
i transmetueshëm	communicable
shtojcë	annex
udhëzim	guideline
subsidiaritet	subsidiarity
shpërndarës	distributor
zbatim	implementation
vlerësim	assessment
ndryshoj	amend
mbikëqyrje	surveillance
liberalizim	liberalisation
rëndësi	relevance
kuadër	framework
parashikoj	envisage
licencues	licensee
i besueshëm	reliably
ka të bëjë me	concern
gjurmim	tracing
përputhshmëri	compliance
rrezik	risk
vendos	establish
ndarje	indent
shumëpalësh	multilateral
përcaktoj	stipulate
përputhshmëri	conformity
lehtësoj	facilitate
përdorim	utilisation
fushë zbatimi	scope
i qëndrueshëm	sustainable

nevojitet	necessitate
në përputhje me	commensurate
fauna	fauna
dokumentacion	documentation
legjislacion	legislation
burim	resource
sektor	sector
proporcional	proportionate
pjekuri	maturation
i dallueshëm	detectable
ndihmës	ancillary
entitet	entity
vlefshmëri	validity
në përputhje	compatible
i lidhur	liaison
arrij	achieve
zbatim	enforcement
ujor	waterborne
mundësoj	enable
paketim	packaging
shpërndaj	allocate
përkoj	correspond
ndaloj	ban
theksoj	highlight
trajektore	trace
zhvendosje	relocation
përgjegjësi	liability
ndotës	pollutant
profesional	occupational
kancerogjene	carcinogenic
aktuariale	actuarial
përfitues	beneficiary
karburant	fuel

aset	asset
transferoj	outsource
aktuar	actuary
përafrim	approximation
shteroj	deplete
sipërmarrje	undertaking
bërthamor	nuclear
poligam	polygamous
korporatë	corporate
invaliditet	disability
garantuesi	guarantor
i rreptë	stringent
shtrembërim	distortion
normë	rate
diversifikim	diversification
rishes	resell
ambient	facility
riparim	remediation
habitat	habitat
mbulim	impoundment
plotësues	complementary
tretës	solvent
zbatim	pursuance
dëmtoj	impair
në përputhje	conform
i avullueshëm	volatile
i papërfillshëm	negligent
i mirëpërcaktuar	unambiguous
gazetë	journal
përfshij	comprise
mjaftueshmëri	adequacy
thelbësor	essential
vë në veprim	actuate

përpiloj	compile
i mbetur	residual
rivlerësim	reassessment
që nuk mund të fshihet	indelible
moment rrotullimi	torque
kontroll	audit
përdorues fundor	end user
argumentoj	substantiate
tregti elektronike	e-commerce
përputhshmëri	correlation
fulminat	fulminate
besueshmëri	reliability
plotësoj	supplement
periodikisht	periodically
i barasvlershëm	equivalent
përputhshmëri	compatibility
formuloj	formulate
markë	brand
prapaveprues	retroactive
bashkim	merger
kryej	perform
autoritet vendor	local authority
garantoj	guarantee
riformulim	recast
vend	site
forcë madhore	force majeure
zbulim	detecting
delegoj	delegate
djeg	incinerate
vlerë kontabël	book value
det i hapur	offshore
dorëzoj	submit
normë interesi	interest rate

e drejtë vote	voting right
dorëheqje	waiver
masë	measure
e drejtë pronësie	property right
miratoj	approve
i papërcaktuar	indeterminate
bashkëveprim	synergy
mosmarrëveshje	dispute
aksionar	shareholder
negativ	adverse
vë në punë	operate
kapital	equity
përbëj	constitute
agregim	aggregation
i përbashkët	joint
mallra	freight
pengoj	hamper
përpunim	processing
pushim	cessation
parim ligjor	legal principle
përpilim	compiling
uzufrukt	usufruct
këst	instalment
formë ligjore	legal status
sanksionoj	enshrine
rregullator	regulatory
shmang	circumvent
vendim gjyqësor	judicial decision
instrument ligjor	legal instrument
arratisem	abscond

